Naziv: ZAKON O TURIZMU

Na osnovu člana 112. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srbije, donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o turizmu

Proglašava se Zakon o turizmu, koji je donela Narodna skupština Republike Srbije na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2019. godini, 14. marta 2019. godine.

PR broj 38

U Beogradu, 14. marta 2019. godine

Predsednik Republike,

Aleksandar Vučić, s.r.

Zakon o turizmu

Zakon je objavljen u „Sl. glasniku RS", br. 17/2019 od 14. marta 2019. god.

NAPOMENA: Ovaj zakon se primenjuje od 22. marta 2019. god.

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: uslovi i način planiranja i razvoja turizma; turističke organizacije za promociju turizma; turističke agencije; usluge u turizmu; Registar turizma; druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

2. Načela

Član 2.

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na načelima:

1) integralnog razvoja turizma i pratećih delatnosti, kao činilaca ukupnog privrednog i društvenog razvoja, kojim se u skladu sa zakonom obezbeđuje sprovođenje međusobno usaglašenih planova i programa;

2) održivog razvoja turizma kao usklađenog sistema tehničko-tehnoloških, ekonomskih i društvenih aktivnosti, koji se zasniva na ekonomskom razvoju, očuvanju prirodnih i kulturnih dobara, očuvanju i razvoju lokalne zajednice;

3) povećanja efikasnosti i odgovornosti u oblasti korišćenja, upravljanja, zaštite i unapređenja turističkog prostora;

4) obezbeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;

5) zaštite nacionalne ekonomije, korisnika turističkog proizvoda i turističkih profesija;

6) partnerskog odnosa privatnog i javnog sektora i civilnog društva kod planiranja, oblikovanja i plasmana turističkog proizvoda na tržištu;

7) obezbeđivanja jedinstvene, javne i elektronske evidencije registrovanih i evidentiranih podataka iz oblasti turizma;

8) poštovanja ljudskih prava i dostojanstva osoba sa invaliditetom, ravnopravnosti i zabrane diskriminacije u turizmu u skladu sa propisima kojima se sprečava diskriminacija osoba sa invaliditetom;

9) sadržanim u Etičkom kodeksu u turizmu Svetske turističke organizacije Ujedinjenih nacija;

10) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strategijom razvoja turizma Republike Srbije.

3. Pojmovi

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) administrativni troškovi su troškovi turističke agencije u vezi sa izradom ugovora o organizovanju putovanja i druge dokumentacije koju je turistička agencija uručila putniku, a koji se odnose na tog putnika i to turističko putovanje;

2) aktivno znanje stranog jezika je viši srednji nivo znanja stranog jezika, koji nije srpski i koji po CEFR međunarodnom standardu za procenjivanje nivoa znanja jezika odgovara nivou jezičke kompetentnosti B2;

3) delatnost turističke agencije je organizovanje, ponuda, prodaja i realizovanje turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga uobičajenih u turističkom prometu;

4) destinacijska menadžment kompanija (DMC) je privredno društvo ili drugo pravno lice, specijalizovano za određenu destinaciju, odnosno regiju, sa adekvatnim poznavanjem turističkih resursa, kadrovski osposobljena da kreira, organizuje i realizuje turističke programe i putovanja, da posreduje u pružanju usluge boravka, smeštaja, zabave, izleta, usluga vodiča, transfera i drugih usluga, povezujući se sa svima koji pružaju usluge na toj destinaciji, a sve radi pružanja profesionalnih, visoko kvalitetnih turističkih usluga;

5) destinacijska menadžment organizacija (DMO) je privredno društvo ili drugo pravno lice osnovano radi upravljanja turističkom destinacijom (planiranje, organizovanje, marketing i vođenje), čiji osnivači mogu da budu iz javnog i privatnog sektora;

6) elektronska prodaja je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu posredstvom interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;

7) znakovni jezik je pokazni jezik i označava vizuelni način sporazumevanja gluvih osoba, posebno ugovorenim, odnosno standardizovanim znacima ruku i prstiju, sa ili bez mimike, sa sopstvenom gramatikom i sintaksom, pomoću koga se prenose misli, predstave, namere i pojmovi;

8) lokalni turistički vodič je fizičko lice koje je položilo stručni ispit za turističkog vodiča i koje se, na osnovu programa jedinice lokalne samouprave, specijalizovalo za pružanje usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih, arheoloških, etnografskih, privrednih i drugih znamenitosti u određenoj destinaciji;

9) izlet je kombinacija dve ili više turističkih usluga (prevoz i druge turističke usluge), koje je utvrdila turistička agencija samostalno ili po zahtevu putnika, u trajanju kraćem od 24 sata, koja ne uključuje noćenje, a koje turistička agencija prodaje po jedinstvenoj ceni;

10) mesto za odmor (rizort) je deo turističkog prostora, turističkog mesta koje predstavlja integrisanu i funkcionalnu celinu objekata i drugih sadržaja za smeštaj i boravak turista bez stalnih stanovnika, sa izgrađenim objektima turističke infrastrukture i turističke suprastrukture;

11) odgovarajući registar je statusni registar koji se vodi kod nadležnog organa i u koji se registruju privredna društva, preduzetnici, udruženja i druga pravna lica;

12) potvrda o putovanju je dokument koji turistička agencija prilikom kupovine turističkog putovanja uručuje putniku i predstavlja dokaz da je ugovor zaključen. Potvrda o putovanju može biti i pisani dokument o najavi, prijavi, rezervaciji turističkog putovanja i sl.;

13) predstavnik na turističkoj destinaciji je fizičko lice, koje na osnovu zaključenog ugovora sa organizatorom turističkog putovanja pruža putnicima obaveštenja i uputstva u vezi sa realizacijom programa putovanja i obavlja druge aktivnosti radi zaštite interesa putnika;

14) prioritetna turistička destinacija je prostorna celina koja raspolaže turističkom resursnom osnovom za razvoj i komercijalizaciju turističkih proizvoda, potencijalnim i realnim turističkim atrakcijama, turističkom infrastrukturom i turističkom suprastrukturom;

15) prihvat i prevoz putnika je prevoz putnika organizovan od strane turističke agencije u vezi sa realizacijom turističkog putovanja ili izleta;

16) prodaja turističkog putovanja i drugih usluga u turizmu podrazumeva neposrednu prodaju, nuđenje, kao i sve druge aktivnosti ponude, oglašavanja, marketinga, promocije i sl, koje za krajnji rezultat imaju prodaju turističkog putovanja, odnosno pružanje usluge u turizmu;

17) prodajna cena je ugovorena ukupna cena turističkog putovanja, odnosno izleta, iskazana u jedinstvenom iznosu, koja pored usluga iz programa putovanja, odnosno posebnih zahteva putnika, sadrži i sve dodatne troškove, uključujući poreze, takse, kao i druge troškove, koji su kao neodvojiv deo neophodni za realizaciju putovanja;

18) profesionalni organizator kongresa (PCO) je privredno društvo ili drugo pravno lice specijalizovano za organizaciju kongresa (konferencija, sastanaka i sl.) i upravljanje poslovnim događajima;

19) putnik je lice koje kupuje ili za čiji račun se kupuje, odnosno lice koje koristi turističko putovanje ili izlet, kao i drugu turističku uslugu;

20) rezervacija je postupak kojim se unapred obezbeđuje, odnosno najavljuje usluga smeštaja ili druge turističke usluge od strane turističke agencije, kada turistička agencija ne vrši naplatu usluge, već davaocu usluge direktno plaća korisnik;

21) Registar turizma je jedinstvena, elektronska, centralna, javna baza podataka o registrovanim i/ili evidentiranim subjektima koji obavljaju poslove iz oblasti turizma, a koji su registrovani ili evidentirani u skladu sa propisima, kao i o drugim podacima koji se registruju ili evidentiraju u skladu sa ovim zakonom;

22) Registrator turizma je lice koje vodi Registar turizma u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;

23) stvarni troškovi su troškovi turističke agencije u vezi sa organizacijom i realizacijom prodatog turističkog putovanja i u koje troškove se ne uračunava dobit, fiksni troškovi turističke agencije (zarade, komunalni troškovi, zakupi i sl.), troškovi marketinga, provizije i dr.;

24) Strategijski master plan je kompleksan, istraživački i sveobuhvatan planski dokument kojim se na osnovu strategije razvoja turizma Republike Srbije utvrđuju ciljevi, programi i planovi rasta i razvoja turizma, investicije u turizmu, planovi marketinga i konkurentnosti, kao i mere za njihovo sprovođenje, za određenu turističku destinaciju;

25) trajni nosač zapisa je sredstvo koje omogućava da davalac usluge ili korisnik usluge sačuva elektronske podatke koji su namenjeni korisniku usluge, da tim podacima može da se pristupi i da se reprodukuju u neizmenjenom obliku, u periodu koji odgovara svrsi čuvanja podataka;

26) transfer je prevoz putnika koji se realizuje na kraćoj relaciji isključivo na destinaciji, u vezi sa realizacijom turističkog putovanja ili izleta;

27) turistička agencija je privredno društvo, preduzetnik, drugo pravno lice koje obavlja delatnost turističkih agencija pod uslovima propisanim ovim zakonom;

28) turistička atrakcija je naročito privlačno obeležje turističke destinacije, prirodnog ili društvenog karaktera u okviru turističkog prostora;

29) turistička grupa je organizovana grupa od 15 do 75 putnika kojoj turistička agencija organizator putovanja po unapred utvrđenom programu, odnosno na zahtev pruža turističku uslugu;

30) turistička delatnost je pružanje usluga turističkih agencija, usluga turističkih profesija i pružanje drugih usluga u skladu sa ovim zakonom;

31) turistička destinacija je odredište turističkog putovanja koje svojom opremljenošću omogućava prihvat i boravak putnika;

32) turistička suprastruktura su ugostiteljski objekti kao i galerije, izložbeni, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektima i objektima sportsko rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu celinu;

33) turistička infrastruktura su objekti za informisanje, predah, snabdevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvat turista i posetilaca, odmorišta pored puteva, objekti nautičkog turizma, tereni za golf, teniski tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male veštačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pešačke staze, staze za motorne sanke i sl.), uređene obale reka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih retkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti i dr.;

34) turistička signalizacija su odgovarajući simboli i znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obeležava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude;

35) turistički animator je fizičko lice koje planira i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko rekreativne i druge programe kojima organizuje slobodno vreme turista;

36) turistički vodič je fizičko lice koje je položilo stručni ispit za turističkog vodiča i pruža usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih, arheoloških, etnografskih, privrednih i drugih znamenitosti;

37) turistički klaster je sektorska ili geografska koncentracija, međusobno povezanih privrednih subjekata, drugih pravnih lica ili fizičkih lica, radi povezivanja zajedničkih potreba i jačanja konkurentnosti;

38) turistički pratilac je fizičko lice koje je položilo stručni ispit za turističkog pratioca i prati turističku grupu i obavlja operativno tehničke poslove od početka putovanja do odredišta i nazad;

39) turistički proizvod je skup međuzavisnih elemenata koji se u praksi organizuje kao poseban vrednosni lanac koji čine materijalni proizvodi i usluge, prirodne vrednosti i kulturna dobra, turističke atrakcije, turistička suprastruktura i turistička infrastruktura;

40) turistički prostor je jedinstvena i nedeljiva geografska i funkcionalna celina prirodnih i stvorenih resursa i vrednosti od značaja za turizam;

41) turističko mesto je organizaciona i funkcionalna celina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrednostima, kulturnim dobrima i drugim znamenitostima značajnim za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom, kao i objektima i drugim sadržajima za smeštaj i boravak turista;

42) turističko putovanje je kombinacija dve ili više turističkih usluga (prevoz, smeštaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i jedno ili više noćenja koji uključuje samo uslugu smeštaja u određenom terminu ili vremenskom trajanju koje se prodaje po jedinstvenoj ceni;

43) ugovor o organizovanju putovanja su opšti uslovi putovanja, program putovanja, potvrda o putovanju, vaučer i dr., koje turistička agencija uručuje putniku, neposredno, elektronskim putem ili na trajnom nosaču zapisa;

44) fakultativna usluga je usluga koja može biti sadržana u programu putovanja, a ne čini njegov obavezan element, od koje ne zavisi realizacija turističkog putovanja i čija cena nije uračunata u prodajnu cenu turističkog putovanja (izleti, ulaznice, razni vidovi osiguranja i sl.).

II. PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 4.

Planiranje i razvoj turizma obuhvata: integralno planiranje razvoja turizma i pratećih delatnosti (u daljem tekstu: integralno planiranje); proglašenje i održivo korišćenje turističkog prostora; poslove od posebnog značaja za razvoj turizma; kategorizaciju turističkog mesta i sprovođenje podsticajnih mera za razvoj turizma.

1. Integralno planiranje

1.1. Vrste planskih dokumenata

Član 5.

Planska dokumenta su:

1) Strategija razvoja turizma Republike Srbije;

2) Strategijski master plan;

3) Strategijski marketing plan;

4) program razvoja turističkih proizvoda;

5) program razvoja turizma;

6) program promotivnih aktivnosti.

Planska dokumenta iz stava 1. tač. 2)-6) ovog člana moraju biti usaglašena sa strategijom razvoja turizma Republike Srbije.

Član 6.

Planska dokumenta iz člana 5. stav 1. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog zakona sadrže tekstualni deo i grafički prikaz koji predstavlja celinu planskih rešenja i izrađuju se u analognom i digitalnom obliku.

Ministar nadležan za poslove turizma (u daljem tekstu: ministar), bliže propisuje sadržinu i način izrade planskih dokumenata iz člana 5. stav 1. tač. 1), 2), 4) i 5) ovog zakona, kao i studije opravdanosti za proglašenje turističkog prostora.

1.1.1. Strategija razvoja turizma Republike Srbije

Član 7.

Strategija razvoja turizma Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija), donosi se za teritoriju Republike Srbije.

Strategijom se određuju dugoročni ciljevi planiranja i razvoja turizma u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno-istorijskim razvojem.

Strategija sadrži naročito:

1) analizu postojećeg stanja i dosadašnjeg stepena razvoja turizma;

2) uporednu analizu turizma konkurentskih zemalja;

3) prednosti i nedostatke turizma Republike Srbije;

4) ciljeve razvoja turizma;

5) viziju razvoja turizma;

6) izbor prioritetnih turističkih proizvoda;

7) predlog turističkih destinacija od značaja za razvoj turizma;

8) definisanje strateških turističkih tržišta od interesa za Republiku Srbiju;

9) analizu uticaja na kulturno nasleđe i prirodna dobra;

10) predlog politike razvoja turizma;

11) predlog investicija;

12) plan konkurentnosti;

13) akcioni plan.

Strategiju donosi Vlada na predlog ministarstva nadležnog za poslove turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Strategija se donosi za period od najmanje pet godina.

Član 8.

Strategija se realizuje putem Strategijskog master plana, Strategijskog marketing plana, programa razvoja turističkih proizvoda, kao i prostornih i urbanističkih planova izrađenih i donetih u skladu sa zakonom.

1.1.2. Strategijski master plan

Član 9.

Strategijski master plan se donosi za prioritetnu turističku destinaciju.

Strategijski master plan donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Strategijski master plan naročito sadrži:

1) tehničku ocenu posmatranog područja, zemljišnih osnova i ukupnu procenu kapaciteta turističke lokacije u okviru turističke destinacije;

2) koncept razvoja u pogledu razmeštaja i moguće lokacije objekata, kao i procenu potencijala potrebnih kapaciteta;

3) fizički master plan sa osnovnim elementima mogućeg razmeštaja objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture i saobraćajne mreže;

4) poslovni master plan sa ekonomskom evaluacijom turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, saobraćajne mreže i komunalne infrastrukture, kao i procenom ekonomske opravdanosti pojedinačnih i ukupnih investicija.

Vlada na predlog Ministarstva utvrđuje prioritetnu turističku destinaciju sa opisom lokacija od značaja za turizam i drugih turističkih atrakcija.

1.1.3. Strategijski marketing plan i program promotivnih aktivnosti

Član 10.

Strategijski marketing plan se donosi za teritoriju Republike Srbije.

Strategijski marketing plan donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Strategijski marketing plan naročito sadrži:

1) analizu marketing sistema Republike Srbije;

2) analizu konkurentskih marketing strategija;

3) marketing plan;

4) pozicioniranje Republike Srbije kao turističke destinacije;

5) marketing plan turističkih proizvoda;

6) marketing plan avio povezanosti Republike Srbije sa strateškim turističkim tržištima;

7) misiju i organizaciju marketing sistema Republike Srbije.

U skladu sa Strategijskim marketing planom, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave donose svoje programe promotivnih aktivnosti.

Predlog Strategijskog marketing plana priprema Turistička organizacija Srbije.

Strategijski marketing plan se donosi za period od najmanje pet godina.

1.1.4. Program razvoja turističkog proizvoda

Član 11.

Program razvoja turističkog proizvoda je planski dokument kojim se bliže određuje razvoj turističkih proizvoda od posebnog značaja utvrđenih Strategijom, i to: gradski odmori, zdravstveni turizam, planinski turizam, nautički turizam, manifestacije i drugi događaji, ruralni turizam, tranzitni turizam, poslovni turizam (sastanci, podsticajna putovanja, konferencije i izložbe/događaji) tematske rute i specijalni interesi, kao i proizvodi kulturnog turizma.

Program razvoja turističkog proizvoda donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Predlog programa razvoja turističkog proizvoda iz stava 1. ovog člana može da pripremi i udruženje osnovano sa ciljem razvoja i unapređenja onog turističkog proizvoda, na koji se predlog odnosi.

Predlog iz stava 3. ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

U slučaju iz stava 3. ovog člana udruženje osnovano sa ciljem razvoja i unapređenja turističke ponude postupa na način propisan članom 16. st. 6, 8. i 9. ovog zakona.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način podnošenja predloga za donošenje programa razvoja turističkog proizvoda.

1.1.5. Program razvoja turizma

Član 12.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava i posebnim zakonom, donose program razvoja turizma u skladu sa Strategijom.

Program razvoja turizma iz stava 1. ovog člana autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu na prethodno mišljenje.

1.1.6. Prostorni i urbanistički planovi

Član 13.

Polaznu osnovu za izradu prostornih i urbanističkih planova u prioritetnoj turističkoj destinaciji i turističkom prostoru predstavlja Strategijski master plan.

U prostornim i urbanističkim planovima koji se odnose na područja koja su proglašena za turistički prostor utvrdiće se uslovi za izgradnju objekata turističke infrastrukture, a u mestu za odmor u okviru turističkog prostora i uslovi za izgradnju objekata turističke suprastrukture.

Organ nadležan za pripremu i donošenje prostornog, odnosno urbanističkog plana, na uslove iz stava 2. ovog člana pribavlja prethodnu saglasnost Ministarstva.

2. Proglašenje i održivo korišćenje turističkog prostora

2.1. Proglašenje turističkog prostora

Član 14.

Prostor koji zbog svojih karakteristika, vrednosti i prioritetne turističke namene zahteva poseban režim organizacije, uređenja, korišćenja i zaštite ili se na njemu predviđa izgradnja objekata od nacionalnog interesa, Vlada, na predlog Ministarstva, proglašava kao turistički prostor.

Akt o proglašenju turističkog prostora iz stava 1. ovog člana naročito sadrži: naziv i opis turističkog prostora, površinu, opis i grafički prikaz granica, ciljeve proglašenja, ključne turističke atrakcije, podatke o vlasništvu i popis katastarskih parcela, obaveze u pogledu razvoja turizma, drugih oblika korišćenja prostora, kao i naziv i sedište subjekta kome se poverava upravljanje turističkim prostorom (u daljem tekstu: upravljač turističkog prostora).

Upravljač turističkog prostora može biti postojeća javna služba ili privredno društvo koje je osnovano za obavljanje delatnosti u oblasti turizma, i to od strane javnog preduzeća, odnosno Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave i u kome je kapital tog osnivača većinski.

Upravljanje turističkim prostorom može se aktom iz stava 2. ovog člana poveriti drugom pravnom licu, koje se određuje po sprovedenom postupku javnog oglašavanja ili prikupljanjem ponuda.

Na postupak iz stava 4. ovog člana shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke.

Na delu područja turističkog prostora koje istovremeno predstavlja područje zaštićenog prirodnog ili nepokretnog kulturnog dobra i drugog zaštićenog područja primenjuju se režimi zaštite i unutrašnji red u skladu sa propisima kojima se uređuje očuvanje i korišćenje tih dobara.

Član 15.

Upravljanje turističkim prostorom može se poveriti i destinacijskoj menadžment organizaciji, u kojoj je jedan od osnivača javno preduzeće, odnosno Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave i u kome je kapital tog osnivača većinski.

Ako jedan od osnivača nije javno preduzeće, odnosno Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ili njihov kapital nije većinski, upravljanje turističkim prostorom može se poveriti i destinacijskoj menadžment organizaciji na način propisan članom 14. stav 4. ovog zakona.

Član 16.

Postupak za proglašenje turističkog prostora pokreće se predlogom za proglašenje turističkog prostora, koji priprema Ministarstvo, u skladu sa Strategijskim master planom i studijom opravdanosti za proglašenje turističkog prostora.

Predlog iz stava 1. ovog člana naročito sadrži: studiju opravdanosti za proglašenje turističkog prostora, podatke o turističkim resursima i turističkim atrakcijama turističkog prostora, stanju zaštite životne sredine, prirodnih i kulturnih dobara, pregled postojeće planske i razvojne dokumentacije od značaja za razvoj turizma, analizu postojećeg stanja u turizmu, podatke o infrastrukturnom potencijalu turističkog područja, kao i druge podatke u skladu sa odredbom člana 14. stav 2. ovog zakona.

Predlog iz stava 1. ovog člana stavlja se na javni uvid u jednom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike Srbije i u lokalnom listu jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi turistički prostor i traje 30 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu.

O stavljanju predloga iz stava 1. ovog člana na javni uvid stara se Ministarstvo koje o izvršenom javnom uvidu sastavlja izveštaj koji sadrži podatke o izvršenom javnom uvidu, sa svim primedbama i stavovima po svakoj primedbi, a koji se postavlja na internet stranici Ministarstva odnosno jedinice lokalne samouprave.

Izveštaj o izvršenom javnom uvidu sastavni je deo predloga iz stava 1. ovog člana.

Inicijativu za proglašenje turističkog prostora može podneti i autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, na čijoj teritoriji se nalazi turistički prostor, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Inicijativa iz stava 6. ovog člana sadrži sve elemente propisane stavom 2. ovog člana.

Po pribavljenoj saglasnosti Ministarstva autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave postupa na način propisan st. 3, 4. i 5. ovog člana.

Po sprovedenom postupku iz stava 8. ovog člana jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu svu dokumentaciju, potrebnu za predlog i pokretanje postupka proglašenja turističkog prostora.

Član 17.

Posle sprovedenog postupka javnog uvida, predlog za proglašenje turističkog prostora, sa izveštajem iz člana 16. stav 5. ovog zakona Ministarstvo dostavlja Vladi radi donošenja akta o proglašenju turističkog prostora.

Predlog za proglašenje turističkog prostora na teritoriji autonomne pokrajine, sa izveštajem iz člana 16. stav 5. ovog zakona, posle sprovedenog postupka javnog uvida, Vladi dostavlja nadležni organ autonomne pokrajine, preko Ministarstva.

2.2. Upravljanje i razvoj turističkog prostora

Član 18.

Jedinica lokalne samouprave može ugovorom da poveri upravljaču turističkog prostora poslove obezbeđivanja uslova za uređivanje, korišćenje, unapređenje i zaštitu građevinskog zemljišta i poslove koordinacije na održavanju komunalnog reda i čistoće u turističkom prostoru.

Član 19.

Upravljač turističkog prostora donosi programe i druga akta kojima se reguliše bliži okvir režima, razvoja i korišćenja, kao i mere zaštite turističkog prostora.

Upravljač turističkog prostora:

1) obezbeđuje uslove za uređivanje, korišćenje, unapređivanje i zaštitu građevinskog zemljišta;

2) koordinira aktivnosti pravnih i fizičkih lica koji obavljaju poslove u oblasti turizma i pratećih delatnosti;

3) koordinira razvoj projekata turističke infrastrukture i turističke suprastrukture na principima održivog razvoja;

4) stara se o namenskoj upotrebi državne imovine radi kvalitetne valorizacije resursa;

5) upravlja građevinskim zemljištem i stara se o nepokretnostima koje su mu date na korišćenje;

6) stara se o mestu postavljanja i načinu isticanja turističke signalizacije;

7) donosi programe i akta koji se odnose na vršenje poslova upravljanja;

8) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i aktom o proglašenju turističkog prostora.

Član 20.

Upravljač turističkog prostora ima pravo preče kupovine nepokretnosti na području turističkog prostora.

Ako se turistički prostor u celini ili delom nalazi na zaštićenom području, upravljač turističkog prostora nema pravo preče kupovine nepokretnosti na tom turističkom prostoru, odnosno na tom delu turističkog prostora.

2.3. Korišćenje turističkog prostora

Član 21.

Nepokretnosti u javnoj svojini na kojima je nosilac prava korišćenja upravljač turističkog prostora mogu se, radi izgradnje objekata turističke infrastrukture i turističke suprastrukture, dati u zakup drugom licu javnim nadmetanjem ili prikupljanjem pismenih ponuda.

Upravljač turističkog prostora, na osnovu prethodno urađene studije izvodljivosti, priprema potrebnu dokumentaciju za davanje u zakup nepokretnosti iz stava 1. ovog člana.

Dokumentacija iz stava 2. ovog člana naročito sadrži: vrstu nepokretnosti i površinu koja se daje u zakup, vrstu objekata turističke infrastrukture i turističke suprastrukture koji se privode nameni u skladu sa planskim dokumentom u smislu zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja, uslove i vreme zakupa nepokretnosti, kao i obaveze u pogledu očuvanja, razvoja i održivog korišćenja turističkog prostora.

Upravljač turističkog prostora dostavlja Ministarstvu izveštaj o sprovedenom postupku javnog nadmetanja ili prikupljanja pismenih ponuda iz stava 1. ovog člana, koji sadrži i predlog za izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Akt o davanju nepokretnosti u zakup donosi Vlada na predlog Ministarstva.

Član 22.

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice za korišćenje turističkog prostora plaćaju naknadu.

Naknada iz stava 1. ovog člana plaća se za:

1) korišćenje posebno uređenih terena za pojedine namene korišćenja (parkiranje, rekreacija, sport, postavljanje reklama, postavljanje zabavnih objekata i dr.);

2) postavljanje privremenih objekata za ugostiteljstvo, turizam i trgovinu;

3) ulazak u turistički prostor.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 1. ovog člana prihod su upravljača turističkog prostora.

Visinu i način plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana određuje upravljač turističkog prostora uz saglasnost Vlade.

2.4. Mesto za odmor

Član 23.

Mesto za odmor u okviru turističkog prostora organizuje se i razvija u skladu sa Strategijskim master planom, prostornim i urbanističkim planom.

Objekti turističke infrastrukture i turističke suprastrukture u mestu za odmor koje se nalazi u turističkom prostoru smatraju se objektima od javnog interesa.

U okviru turističkog mesta može se utvrditi i mesto za odmor.

3. Poslovi od posebnog značaja za razvoj turizma

Član 24.

Poslovi od posebnog značaja za razvoj turizma su:

1) izrada projekata o nepokretnostima;

2) istraživanje, razvoj i izrada elaborata o održivom korišćenju i upravljanju turističkim prostorom;

3) izrada studije izvodljivosti i koncepta razvoja turističke lokacije, odnosno prostorno-tehnološke celine od značaja za turistički razvoj;

4) upravljanje projektima turističke infrastrukture i turističke suprastrukture od značaja za razvoj turizma;

5) upravljanje mestom za odmor kao celovitim resursom uz obezbeđenje zajedničke promocije i prodaje turističkog proizvoda mesta za odmor, uređenje prostora, zaštite životne sredine, turističke signalizacije i sl.;

6) finansiranje i realizacija projekata izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta i projekata izgradnje turističke infrastrukture u cilju realizacije turističkih projekata;

7) finansiranje projekata turističke infrastrukture i turističke suprastrukture i upravljanje objektima turističke suprastrukture.

Član 25.

Poslove iz člana 24. ovog zakona može da obavlja javna služba, privredno društvo ili drugo pravno lice iz člana 14. stav 3. i člana 15. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana poslovi iz člana 24. ovog zakona mogu se aktom Vlade poveriti drugom pravnom licu, koje se određuje po sprovedenom postupku javnog oglašavanja ili prikupljanjem ponuda.

4. Kategorizacija turističkog mesta

Član 26.

Kategorizacija turističkog mesta vrši se na osnovu obima turističkog prometa, stepena izgrađenosti turističke, komunalne i saobraćajne infrastrukture i turističke suprastrukture.

Kategorizacija turističkih mesta vrši se razvrstavanjem tih mesta u četiri kategorije, koje se označavaju rimskim brojevima od I do IV.

Ministar propisuje bliže uslove za određivanje kategorije turističkog mesta, način određivanja i promene kategorije, kao i vrstu podataka o turističkim mestima koji se evidentiraju u Registru turizma.

Član 27.

Zahtev za kategorizaciju turističkog mesta podnosi jedinica lokalne samouprave Ministarstvu.

Ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkog mesta u kategoriju proverava komisija za kategorizaciju turističkih mesta, koju obrazuje ministar.

Komisija iz stava 2. ovog člana sačinjava zapisnik o svom radu i dostavlja ga ministru sa predlogom za razvrstavanje turističkog mesta u odgovarajuću kategoriju.

Razvrstavanje turističkog mesta u kategoriju vrši se rešenjem koje donosi ministar i važi tri godine od dana dostavljanja rešenja podnosiocu zahteva.

Rešenje iz stava 4. ovog člana konačno je.

5. Podsticajne mere

Član 28.

Radi usmeravanja i podsticanja razvoja turizma u budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za:

1) učešće u finansiranju izrade Strategijskih master planova, programa razvoja turističkih proizvoda, programa razvoja turizma, studija izvodljivosti turističkih projekata, urbanističkih planova turističkih mesta i mesta za odmor;

2) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija i turističkih mesta, turističko-kulturnih i turističkih manifestacija u zemlji i inostranstvu, kao i programa edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;

3) učešće u finansiranju izrade projekta zaštite prirode, životne sredine, prirodnih resursa i kulturne baštine turističkog mesta;

4) učešće u finansiranju unapređenja ekoloških standarda, energetske efikasnosti, korišćenja obnovljivih izvora energije, a u cilju unapređenja turizma i ugostiteljstva;

5) učešće u finansiranju razvoja nacionalnog turističkog brenda;

6) učešće u finansiranju unapređenja digitalizacije i drugih inovativnih rešenja, a u cilju unapređenja turizma i ugostiteljstva;

7) učešće u finansiranju projekata unapređenja saobraćajne povezanosti sa strateškim tržištima značajnim za razvoj turizma u Republici Srbiji;

8) podsticanje izgradnje turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera značajnih za unapređenje kvaliteta turističke ponude;

9) unapređenje postojeće turističke ponude i intenziviranje njenog korišćenja;

10) podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista i organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije;

11) učešće u finansiranju projekata razvoja i unapređenja ruralnog turizma i ugostiteljstva;

12) učešće u finansiranju projekata od posebnog značaja za razvoj turizma i ugostiteljstva u Republici Srbiji.

Član 29.

Zahtev za korišćenje sredstava iz člana 28. ovog zakona podnosi se Ministarstvu.

Ministar donosi rešenje o prenosu namenskih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno zaključuje ugovor o korišćenju podsticajnih sredstava.

Vlada bliže propisuje uslove i način dodele i korišćenja sredstava iz člana 28. ovog zakona.

Za potrebe izrade predloga akata kojim se uređuju posebni uslovi, način dodele, korišćenja i odlučivanja o projektima iz člana 28. tač. 4)-7) i tač. 11) i 12) ovog zakona, kao i za odlučivanje o učešću u finansiranju navedenih projekata i proglašenju projekata od posebnog značaja za razvoj turizma i ugostiteljstva u Republici Srbiji, Vlada obrazuje posebna radna tela koja čine predstavnici institucija nadležnih za poslove turizma, finansija kao i drugih institucija na čiji delokrug poslova se projekti odnose.

III. TURISTIČKE ORGANIZACIJE ZA PROMOCIJU TURIZMA

Član 30.

Promociju turizma obavljaju: Turistička organizacija Srbije, turistička organizacija autonomne pokrajine i turistička organizacija jedinice lokalne samouprave.

Promociju turizma mogu obavljati i turističke organizacije regije koje osnivaju dve ili više jedinica lokalne samouprave.

Turistička organizacija regije ostvaruje saradnju sa turističkim klasterima na svom području i vode evidenciju turističkih klastera.

Član 31.

Turističke organizacije iz člana 30. ovog zakona posluju u skladu sa propisima kojima se uređuju javne službe.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkim organizacijama iz stava 1. ovog člana, primenjuju se propisi kojima se uređuje oblast zaposlenih u javnim službama.

Član 32.

Sredstva za rad turističkih organizacija za promociju turizma obezbeđuju se iz:

1) sredstava budžeta Republike Srbije;

2) sredstava budžeta autonomne pokrajine;

3) sredstava budžeta jedinica lokalne samouprave;

4) donacija, priloga i sponzorstava domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;

5) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

1. Turistička organizacija Srbije

Član 33.

Za obavljanje poslova promocije turizma, koordinacije aktivnosti turističkih organizacija, privrednih i drugih subjekata u turizmu na teritoriji Republike Srbije osniva se Turistička organizacija Srbije (u daljem tekstu: TOS).

Sedište TOS-a je u Beogradu.

Član 34.

TOS obavlja poslove:

1) promocije turizma Republike Srbije;

2) koordinacije aktivnosti turističkih organizacija, privrednih i drugih subjekata u turizmu, koji deluju neposredno i posredno na promociji turizma;

3) pripreme i realizacije godišnjih planova i programa promotivnih aktivnosti;

4) izrade predloga godišnjeg programa rada sa finansijskim planom;

5) organizovanja istraživanja turističkih tržišta za potrebe promocije turizma Republike Srbije;

6) istraživanje međunarodnog, domaćeg i prekograničnog tržišta u oblasti turizma;

7) obezbeđivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti Republike Srbije (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri, itd.);

8) formiranja i razvijanja jedinstvenog turističko-informacionog sistema i njegovog povezivanja sa drugim informacionim sistemima u zemlji i inostranstvu;

9) prikupljanja svih vrsta turističkih informacija radi obaveštavanja javnosti kao i sastavljanja i objavljivanja turističkog kalendara;

10) osnivanja i organizovanja turističkih predstavništava u inostranstvu i informativnih centara u zemlji, samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima;

11) saradnje sa nacionalnim turističkim organizacijama drugih zemalja, međunarodnim i regionalnim organizacijama u oblasti turizma i predlaganja mera za učešće u multinacionalnim i regionalnim programima i projektima promocije turizma;

12) sprovođenja zajedničkih marketing aktivnosti sa pravnim licima, učesnicima na tržištu avio saobraćaja, u cilju obezbeđivanja bolje povezanosti Republike Srbije sa strateškim turističkim tržištima i unapređenja pristupačnosti Republike Srbije kao turističke destinacije;

13) utvrđivanja jedinstvenih standarda uređenja, opreme i usluga u turističko-informativnim centrima na teritoriji Republike Srbije;

14) izrade predloga Strategijskog marketing plana iz člana 10. stav 5. ovog zakona;

15) u vezi sa davanjem prethodne saglasnosti na donošenje godišnjeg programa rada i plana promotivnih aktivnosti, u delu plana promotivnih aktivnosti autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave iz člana 39. stav 2. i člana 41. stav 4. ovog

zakona;

16) učešća u utvrđivanju programa postavljanja turističke signalizacije i koordiniranja aktivnosti turističkih organizacija i drugih subjekata za njeno obezbeđenje;

17) izrade, učešća u izradi i realizaciji domaćih, međunarodnih i prekograničnih projekata iz oblasti turizma, odnosno iz oblasti komplementarnih turizmu (kultura, zaštita životne sredine, informisanje, ruralni razvoj i dr.);

18) u vezi sa obavljanjem privredne delatnosti, kao i druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

TOS je u obavezi da godišnji program rada uskladi sa Strategijom.

TOS je u obavezi da informaciju o davanju prethodne saglasnosti iz stava 1. tačka 15) ovog člana, u roku od 15 dana, od dana davanja saglasnosti, dostavi Ministarstvu.

Član 35.

Organi TOS-a jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

Članove upravnog i nadzornog odbora i direktora imenuje i razrešava Vlada na predlog Ministarstva.

Organi TOS-a imenuju se na period od četiri godine.

Član 36.

Upravni odbor ima pet članova.

U upravni odbor imenuju se po jedan predstavnik Ministarstva i predstavnik zaposlenih, a ostali članovi upravnog odbora imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma, kao i iz privrednih subjekata i drugih organizacija koje obavljaju delatnost iz oblasti turizma.

Upravni odbor:

1) donosi statut TOS-a;

2) donosi poslovnik o svom radu;

3) usvaja godišnji program rada sa finansijskim planom;

4) usvaja godišnji izveštaj o poslovanju i završni račun;

5) donosi odluku o osnivanju predstavništva u inostranstvu i informativnih centara u zemlji;

6) donosi pravilnik o radu;

7) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Akta iz stava 3. tač. 1), 3), 4) i 6) ovog člana donose se uz saglasnost Vlade.

Član 37.

Nadzorni odbor TOS-a ima tri člana od kojih je jedan predstavnik Ministarstva.

Nadzorni odbor TOS-a vrši nadzor nad poslovanjem, pregleda izveštaj o poslovanju i završni račun i utvrđuje da li su sačinjeni u skladu sa propisima, donosi poslovnik o svom radu i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Član 38.

Direktora TOS-a imenuje i razrešava Vlada, na predlog Ministarstva.

Izbor direktora TOS-a vrši se u skladu sa propisima koji se odnose na zaposlene iz oblasti javnih službi.

Direktor predstavlja i zastupa TOS, organizuje i rukovodi radom TOS-a, donosi pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova, predlaže akte koje donosi upravni odbor, izvršava odluke upravnog odbora i preduzima mere za njihovo sprovođenje, stara se o zakonitosti rada, odgovara za korišćenje i raspolaganje imovinom i vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Direktor TOS-a mora da poseduje:

1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od sedam godina, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika.

U pogledu uslova za direktora turističke organizacije regije shodno se primenjuju odredbe stava 4. ovoga člana.

2. Turistička organizacija autonomne pokrajine

Član 39.

Za teritoriju autonomne pokrajine može se osnovati turistička organizacija autonomne pokrajine koja:

1) donosi godišnji program rada i planove promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijskim marketing planom, planovima i programima TOS-a;

2) koordinira aktivnosti privrednih i drugih subjekata u vezi sa promocijom turizma na teritoriji autonomne pokrajine i programima edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;

3) prikuplja sve vrste turističkih informacija radi obaveštavanja javnosti;

4) obezbeđuje informativno-propagandni materijal kojim se promovišu turističke vrednosti autonomne pokrajine (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri, itd.);

5) preduzima aktivnosti na izradi, učešću u izradi i realizaciji domaćih i međunarodnih projekata iz oblasti turizma;

6) preduzima druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Turistička organizacija autonomne pokrajine je dužna da godišnji program rada i plan promotivnih aktivnosti iz stava 1. tačka 1) ovog člana, pre njihovog usvajanja, dostavi TOS-u na pribavljanje prethodne saglasnosti u delu plana promotivnih aktivnosti.

Ako turistička organizacija autonomne pokrajine ne postupi na način iz stava 2. ovog člana, ne može u godini, na koju se program rada i plan promotivnih aktivnosti odnosi, kod Ministarstva da ostvari pravo na podsticajna sredstva iz člana 28. ovog zakona.

Član 40.

Direktor turističke organizacije autonomne pokrajine mora da poseduje:

1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od sedam godina, od čega najmanje pet godina na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika.

Organi turističke organizacije autonomne pokrajine jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

U pogledu broja članova i poslova upravnog i nadzornog odbora, kao i poslova direktora turističke organizacije autonomne pokrajine shodno se primenjuju odredbe čl. 36, 37. i 38. ovog zakona.

3. Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave

Član 41.

Jedinica lokalne samouprave može osnovati turističku organizaciju ili obavljanje tih poslova poveriti drugom pravnom licu.

Pravno lice iz stava 1. ovog člana može biti postojeća javna služba ili privredno društvo, odnosno pravno lice koje je osnovano za obavljanje delatnosti u oblasti turizma.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave obavlja poslove:

1) promocije i razvoja turizma jedinice lokalne samouprave;

2) koordiniranja aktivnosti i saradnje između privrednih i drugih subjekata u turizmu koji neposredno i posredno deluju na unapređenju razvoja i promociji turizma i na programima edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;

3) donošenja godišnjeg programa rada i plana promotivnih aktivnosti u skladu sa Strategijskim marketing planom, planovima i programima TOS-a;

4) obezbeđivanja i unapređivanja informativno-propagandnog materijala kojim se promovišu turističke vrednosti jedinice lokalne samouprave (štampane publikacije, audio i video promotivni materijal, on line sredstva promocije - internet prezentacija, društvene mreže i prateće digitalne aktivnosti, suveniri, itd.);

5) prikupljanja i objavljivanja informacija o celokupnoj turističkoj ponudi na svojoj teritoriji, kao i druge poslove od značaja za promociju turizma;

6) organizovanja i učešća u organizaciji turističkih, naučnih, stručnih, sportskih, kulturnih i drugih skupova i manifestacija;

7) organizovanja turističko-informativnih centara (za prihvat turista, pružanje besplatnih informacija turistima, prikupljanje podataka za potrebe informisanja turista, upoznavanje turista sa kvalitetom turističke ponude, upoznavanje nadležnih organa

sa pritužbama turista i dr.);

8) upravljača turističkog prostora;

9) posredovanja u pružanju usluga u domaćoj radinosti i seoskom turističkom domaćinstvu;

10) podsticanja realizacije programa izgradnje turističke infrastrukture i uređenja prostora;

11) izrade, učešća u izradi, kao i realizacije domaćih i međunarodnih projekata iz oblasti turizma;

12) pripreme i prikupljanja podataka, sastavljanje upitnika, analiza i drugih informacija;

13) u vezi sa obavljanjem privredne delatnosti, kao i druge aktivnosti u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom.

Turistička organizacija jedinica lokalne samouprave, odnosno pravno lice iz stava 2. ovog člana je dužno da godišnji program rada i plan promotivnih aktivnosti iz stava 3. tačka 3) ovog člana, pre njihovog usvajanja, dostavi TOS-u na pribavljanje prethodne saglasnosti u delu plana promotivnih aktivnosti.

Ako turistička organizacija jedinica lokalne samouprave, odnosno pravno lice iz stava 2. ovog člana ne postupe na način iz stava 4. ovog člana, ne mogu u godini, na koju se program rada i plan promotivnih aktivnosti odnosi, kod Ministarstva da ostvare pravo na podsticajna sredstva iz člana 28. ovog zakona.

Odredbe stava 3. ovoga člana shodno se primenjuju na turističku organizaciju regije.

Član 42.

Direktor turističke organizacije jedinice lokalne samouprave mora da poseduje:

1) stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;

2) radno iskustvo od četiri godine, od čega najmanje dve godine na rukovodećim poslovima;

3) aktivno znanje najmanje jednog stranog jezika.

Organi turističke organizacije jedinice lokalne samouprave jesu: upravni odbor, nadzorni odbor i direktor.

U pogledu broja članova i poslova upravnog i nadzornog odbora, kao i poslova direktora turističke organizacije jedinice lokalne samouprave shodno se primenjuju odredbe čl. 36, 37. i 38. ovog zakona.

Član 43.

Turistička organizacija jedinice lokalne samouprave dužna je da na zahtev Ministarstva i TOS-a u roku od 15 dana dostavi tražene podatke, upitnike, analize i druge informacije iz člana 41. stava 3. tačka 12) ovog zakona.

Vlada bliže uređuje uslove i kriterijume za osnivanje turističke organizacije jedinice lokalne samouprave, kao i uslove pod kojima se poslovi iz člana 41. stav 3. ovog zakona mogu poveriti drugom pravnom licu.

4. Koordinacija aktivnosti

Član 44.

Turistička organizacija, uz saglasnost osnivača, u cilju planiranja, koordinacije i upravljanja turističkim aktivnostima, može sa drugom turističkom organizacijom, privrednim društvom, drugim pravnim licem i preduzetnikom koji obavlja delatnost iz oblasti saobraćaja, turizma, ugostiteljstva, prometa robe i usluga, kulture, sporta, informisanja, kongresnih i sajamskih aktivnosti, osnovati organizaciju za operativne, marketinške i promotivne poslove.

Delokrug rada i način finansiranja, kao i međusobna prava i obaveze turističke organizacije i osnivača iz stava 1. ovog člana uređuju se ugovorom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana turistička organizacija dostavlja Ministarstvu obaveštenje.

5. Turistička signalizacija

Član 45.

Turističke atrakcije kao i sadržaji turističke ponude, obeležavaju se odgovarajućim simbolima i znacima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).

Jedinica lokalne samouprave stara se o mestu postavljanja i načinu isticanja turističke signalizacije u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje saobraćajna signalizacija.

Ministar propisuje sadržinu, uslove i način isticanja turističke signalizacije.

IV. TURISTIČKE AGENCIJE

Član 46.

Turistička agencija obavlja delatnost organizovanja, ponude, prodaje i realizovanja turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga uobičajenih u turističkom prometu, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Delatnost turističke agencije obavlja se u prostoru, odnosno mestu poslovanja koji ispunjava propisane uslove u pogledu uređenja i opremanja.

Delatnost turističke agencije može se obavljati povremeno na sajmovima i na drugim javnim manifestacijama, a najduže 15 dana, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Član 47.

Delatnost iz člana 46. stav 1. ovog zakona može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik ako je registrovan u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz člana 46. stav 1. ovog zakona dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da obavlja delatnost iz člana 46. stav 1. ovog zakona u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Preduzetnik ne može da otpočne sa obavljanjem delatnosti iz člana 46. stav 1. ovog zakona pre datuma naznačenog kao početak obavljanja delatnosti, koji je naveden u rešenju Agencije za privredne registre.

Član 48.

Ako turistička agencija obavlja turističku delatnost u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužna je da za tu delatnost registruje ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru.

Ako turistička agencija obavlja turističku delatnost van sedišta dužna je da za tu delatnost u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja registruje ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru.

Izuzetno, turistička agencija koja povremeno obavlja turističku delatnost na način propisan članom 46. stav 3. ovog zakona nije dužna da za taj prostor u kome obavlja delatnost obrazuje ogranak, odnosno izdvojeno mesto van sedišta.

1. Vrste turističkih agencija

Član 49.

Prema vrsti poslova koje obavljaju turističke agencije mogu biti:

1) turistička agencija organizator turističkog putovanja (u daljem tekstu: organizator putovanja);

2) turistička agencija posrednik u prodaji turističkog putovanja (u daljem tekstu: posrednik).

2. Uslovi za obavljanje poslova turističke agencije

2.1. Tehnička opremljenost

Član 50.

Prostor, odnosno mesto poslovanja turističke agencije u kome se obavlja turistička delatnost, mora da ispunjava uslove u pogledu uređenja i opremanja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana prostor, odnosno mesto poslovanja turističke agencije, koja prodaje usluge isključivo elektronskim putem, ne mora da ispunjava uslove u pogledu uređenja i opremanja.

U slučaju iz člana 46. stav 3. ovog zakona turistička agencija nije dužna da za prostor, odnosno mesto poslovanja u kome obavlja turističku delatnost ispuni uslove u pogledu uređenja i opremanja.

Ministar propisuje bliže uslove u pogledu uređenja i opremanja prostora, odnosno mesta poslovanja, turističke agencije u kome se obavlja turistička delatnost.

2.2. Kadrovska osposobljenost

Član 51.

Turistička agencija mora da ima u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja u kome obavlja delatnost turističke agencije jedno zaposleno lice, sa punim radnim vremenom u svojstvu rukovodioca.

Lice iz stava 1. ovog člana mora da:

1) zna srpski jezik;

2) aktivno zna najmanje jedan strani jezik;

3) ima najmanje višu stručnu spremu, odnosno stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju od tri godine, za rad kod organizatora putovanja;

4) ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju turističkog, ekonomskog ili drugog društvenog smera za rad kod posrednika;

5) ima radno iskustvo u turističkoj delatnosti u trajanju od:

(1) tri godine za rad kod organizatora putovanja;

(2) jedne godine za rad kod posrednika.

Zaposleno lice koje je u neposrednom kontaktu sa strankama mora da ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i da poznaje najmanje jedan strani jezik.

U slučaju iz člana 46. stava 3. ovog zakona turistička agencija nije dužna da za taj prostor u kome obavlja turističku delatnost ispuni uslove propisane stavom 1. ovog člana.

3. Poslovi turističkih agencija

Član 52.

Turistička agencija obavlja poslove:

1) organizovanja, realizovanja i prodaje turističkih putovanja u zemlji i u inostranstvu;

2) organizovanja, realizovanja i prodaje putovanja učenika i studenata u inostranstvo radi učenja stranog jezika ili stručnog usavršavanja sa mogućnošću obavljanja privremenih i povremenih poslova;

3) prodaje i posredovanja u prodaji turističkih putovanja;

4) prihvata, prevoza i transfera putnika;

5) organizovanja izleta, turističkih razgledanja, zabavnih programa, kao i posredovanja u organizovanju skupova, sajmova, manifestacija i sportskih priredbi;

6) pružanja, odnosno, posredovanja u pružanju usluga turističkih vodiča, turističkih pratilaca, lokalnih turističkih vodiča i turističkih animatora;

7) pribavljanja putnih isprava, rezervacije i prodaje putnih karata u ime i za račun domaćih i stranih prevoznika;

8) rezervacije turističkih, ugostiteljskih i drugih usluga u vezi sa putovanjem i boravkom putnika;

9) posredovanja u prodaji ugostiteljskih ili turističkih usluga;

10) posredovanja u iznajmljivanju motornih vozila;

11) rezervacije i prodaje karata za sportske, kulturne i druge priredbe i manifestacije;

12) zastupanja u osiguranju putnika i prtljaga u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;

13) prodaje turističkih publikacija i dr.;

14) menjačke poslove na osnovu ovlašćenja nadležnog organa u skladu sa propisima koji uređuju devizno poslovanje;

15) druge poslove uobičajene u turističkom prometu.

Član 53.

Organizator putovanja može da obavlja poslove iz člana 52. ovog zakona, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Organizator putovanja može da obavlja poslove iz člana 52. tač. 1) i 2) ovog zakona, ako ima propisanu licencu za organizovanje turističkog putovanja (u daljem tekstu: licenca).

Posrednik može da obavlja poslove iz člana 52. tač. 3)-15) ovog zakona, ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

4. Licenca

Član 54.

Licenca iz člana 53. stava 2. ovog zakona se rangira u različite kategorije.

Na zahtev podnosioca Registrator turizma rešenjem izdaje licencu, sa rokom važenja od tri godine, od dana izdavanja rešenja podnosiocu zahteva koje naročito sadrži: puno poslovno ime, matični broj i sedište.

Uz zahtev za izdavanje licence podnosilac prilaže dokaze o ispunjenosti propisanih uslova za određenu kategoriju licence.

Registrovani podaci se objavljuju na internet stranici Agencije za privredne registre istog dana kada je doneto rešenje o izdavanju licence.

Agencija za privredne registre je dužna je da na zahtev Ministarstva u roku od 15 dana dostavi podatke o turističkim agencijama, izdatoj kategoriji licence organizatora putovanja, roku važenja licence, garanciji putovanja i dr.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku i na način propisan zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji za privredne registre.

Ministarstvo može podatke o turističkim agencijama, izdatoj kategoriji licence organizatora putovanja, roku važenja licence, garanciji putovanja i dr, da učini javno dostupnim, objavljivanjem na sajtu Ministarstva.

Član 55.

Licenca, kao i promena kategorije licence se može obnoviti na način i pod uslovima pod kojima se izdaje, s tim da se zahtev za obnavljanje licence mora podneti najkasnije 35 dana pre isteka roka važenja licence.

Na zahtev organizatora putovanja Registrator turizma izdaje svečanu formu licence.

Na pitanja koja se odnose na postupak izdavanja licence, postupanje po nepotpunom i nerazumljivom zahtevu za izdavanje licence i promenu podataka registrovanih u Registru turizma koja ovim zakonom nisu posebno uređena shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, a ukoliko tim zakonom nisu uređena pojedina pitanja shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Član 56.

Ministar bliže propisuje uslove i način rangiranja licence organizatora putovanja u različite kategorije, način promene kategorije licence, sadržinu zahteva za izdavanje i obnavljanje licence, kao i uslove i način izdavanja svečane forme licence.

4.1. Uslovi za izdavanje licence

Član 57.

Licenca se izdaje privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku:

1) koji ima zaposleno najmanje jedno lice u svojstvu rukovodioca, koje ispunjava uslove iz člana 51. stav 2. ovog zakona;

2) koji se ne nalazi u postupku stečaja ili likvidacije;

3) kome u prethodnih 36 meseci nije oduzeta licenca;

4) čiji osnivači ili lica koja nakon osnivanja pristupe privrednom društvu nisu fizička lica kojima je kao preduzetnicima oduzeta licenca, odnosno koja su direktno ili indirektno imala kontrolno učešće u kapitalu privrednog društva kome je oduzeta licenca;

5) kome nije izrečena zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti, za vreme dok zabrana traje, niti je odgovornom licu izrečena mera bezbednosti zabrane vršenja delatnosti, poziva i dužnosti;

6) koji ima deponovana sredstva kod banke, sa propisanim iznosom u zavisnosti od kategorije licence (u daljem tekstu: depozit);

7) koji ima propisanu garanciju putovanja za slučaj insolventnosti i radi naknade štete putniku nastale neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem ugovornih obaveza (u daljem tekstu: garancija putovanja).

4.2. Garancija putovanja

Član 58.

Garancijom putovanja usled insolventnosti organizatora putovanja posebno se obezbeđuju troškovi nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska u zemlji i inostranstvu, kao i sva nastala potraživanja putnika.

Garancijom putovanja radi naknade štete obezbeđuje se naknada štete koja se prouzrokuje putniku neispunjenjem, delimičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obaveza organizatora putovanja, koje su određene opštim uslovima i programom putovanja.

Član 59.

Korisnik garancije putovanja je lice koje u skladu sa ovim zakonom ima pravo na naknadu troškova, i to:

1) lice koje je izmirilo troškove nužnog smeštaja, ishrane i povratka putnika sa putovanja u mesto polaska;

2) putnik u slučaju neispunjenja, delimičnog ispunjenja ili neurednog ispunjenja obaveza organizatora putovanja, koje su određene opštim uslovima i programom putovanja.

Član 60.

Garanciju putovanja u propisanom iznosu, kao i propisan depozit u zavisnosti od kategorije licence, organizator putovanja mora da ima za sve vreme trajanja licence.

Garancijom putovanja ne mogu se ograničiti prava lica iz člana 59. ovog zakona na naknadu u skladu sa ovim zakonom.

Sva turistička putovanja prodata u periodu trajanja licence i izdate garancije putovanja obezbeđuju se iz te garancije, bez obzira na period realizacije turističkog putovanja.

Član 61.

Ministar bliže propisuje vrstu, visinu i uslove garancije putovanja, visinu depozita, u zavisnosti od kategorije licence, načine aktiviranja, namenu sredstava, kao i druge uslove koje mora da ispuni organizator putovanja.

4.3. Prestanak važenja licence

Član 62.

Licenca prestaje da važi:

1) istekom roka za koji je izdata;

2) na osnovu zahteva nosioca licence;

3) oduzimanjem licence;

4) prestankom privrednog društva, preduzetnika, drugog pravnog lica usled čega se to pravno lice ili preduzetnik briše iz odgovarajućeg registra.

Zahtev iz stava 1. tačka 2) ovog člana podnosi se Registratoru turizma.

Prestankom važenja licence Registrator turizma briše organizatora putovanja iz Registra turizma bez donošenja posebnog akta.

4.4. Oduzimanje licence

Član 63.

Licenca se oduzima organizatoru putovanja ako:

1) u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove iz člana 57. tač. 2), 5), 6) i 7) ovog zakona;

2) u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove za kategoriju licence, koja mu je određena rešenjem Registratora turizma;

3) postupi suprotno članu 68. stav 1. tač. 3), 4), 5), 6) i 9) ovog zakona;

4) nastupe teže posledice po zdravlje putnika zbog propusta organizatora putovanja;

5) su u toku jedne godine doneta dva pravosnažna rešenja o zabrani obavljanja delatnosti iz člana 122. stav 1. ovog zakona.

Licenca se oduzima rešenjem koje donosi ministar i koje se dostavlja Registru turizma.

Na osnovu rešenja iz stava 2. ovog člana, Registrator turizma briše organizatora putovanja iz Registra turizma bez donošenja posebnog akta.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je.

Nakon oduzimanja licence organizator putovanja može da realizuje samo prethodno prodata putovanja, ako je za ta putovanja obezbeđena propisana garancija putovanja, kao i dokaz da je obezbeđeno izvršenje usluga iz člana 67. stav 1. tačka 4) ovog zakona i ako se putnik pisanim putem sa tim saglasi.

Ministarstvo može podatke o turističkim agencijama kojima je oduzeta licenca da učini javno dostupnim, objavljivanjem na sajtu Ministarstva.

5. Prodaja turističkog putovanja

Član 64.

Turistička agencija je dužna da prodaje turističko putovanje po prodajnoj ceni, koja se iskazuje u jedinstvenom iznosu.

Prodajna cena je ugovorena cena turističkog putovanja koja mora da sadrži sve one troškove, koji čine neodvojiv deo neophodan za realizaciju tog putovanja.

Organizator putovanja može zahtevati povećanje ugovorene cene samo ako je posle zaključenja ugovora došlo do promena u kursu razmene valute ili do promene u tarifama prevoznika, koje utiču na cenu putovanja.

U smislu stava 3. ovog člana pod promenom cene podrazumeva se promena cene goriva, promena cene aerodromske takse, uvođenje novih taksi ili izmene postojećih.

U slučaju iz st. 3. i 4. ovog člana turistička agencija je dužna da promenu ugovorene cene obrazloženo dokumentuje.

Izdvojeni obračun ili naplata pojedinačnih usluga jednog istog turističkog putovanja ne oslobađa turističku agenciju ili drugo lice od obaveze posedovanja licence i drugih uslova propisanih ovim zakonom.

Organizator putovanja može da prodaje turističko putovanje preko posrednika sa kojim ima zaključen ugovor o posredovanju i koji je registrovan u Registru turizma.

Turistička agencija je dužna da prodaje turističko putovanje, odnosno turističku uslugu, saglasno članu 67. stav 1. tačka 4) ovog zakona, naročito u pogledu kapaciteta, nivoa komfora, uslova smeštaja, prevoza i dr.

Član 65.

Turistička agencija koja prodaje uslugu putniku elektronskim putem posluje u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje elektronska trgovina.

Turistička agencija iz stava 1. ovog člana dužna je da ispuni posebne uslove, kao i da elektronsku prodaju turističkog putovanja, izleta i drugih usluga u turizmu vrši na propisan način.

Turistička agencija iz stava 2. ovog člana mora da ima registrovan nacionalni internet domen Republike Srbije preko koga prodaje usluge.

Turistička agencija iz stava 1. ovog člana na svojoj internet stranici, odnosno veb prezentaciji mora vidno da objavi sledeće podatke:

1) poslovno ime i matični broj;

2) adresu, sedište, odnosno ogranak ili izdvojeno mesto;

3) kontakt podatke (telefon, e-mail adresa i dr.);

4) broj i kategorija licence;

5) garanciju putovanja, osiguravača, rok važenja garancije, kao i visinu depozita;

6) opšte uslove putovanja;

7) program putovanja koji se prodaje, sa propisanim elementima;

8) ime i prezime i kontakt lica zaduženog za prijem reklamacije;

9) broj tekućeg računa turističke agencije.

Ako turistička agencija posredstvom društvenih mreža, drugih sajtova i sl., daje obaveštenje o turističkom putovanju, izletu i drugim uslugama koje pruža, dužna je da ispuni uslove iz stava 4. ovog člana.

Ministar propisuje uslove koje treba da ispuni turistička agencija koja prodaje usluge posredstvom interneta, kao i način elektronske prodaje turističkog putovanja, izleta i drugih usluga u turizmu.

Član 66.

Kada turistička agencija prodaje turističko putovanje koje je sačinio organizator putovanja koji nema sedište u Republici Srbiji, ta agencija se smatra organizatorom putovanja.

Izuzetno od stava 1. ovog člana zvanični distributer sa sedištem u Republici Srbiji, koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom smatra se organizatorom putovanja.

6. Obaveze turističke agencije

Član 67.

Turistička agencija je dužna da:

1) na ulazu u sedište vidno istakne poslovno ime i matični broj, a na ulazu u ogranak, odnosno izdvojeno mesto, poslovno ime, sedište, matični broj i naziv ili oznaku ogranka, odnosno izdvojenog mesta;

2) na ulazu u turističku agenciju vidno istakne oznaku organizatora putovanja sa kategorijom licence, odnosno oznaku posrednika, kao i radno vreme i da ga se u svom poslovanju pridržava;

3) svaku promenu registrovanog podatka o sedištu i ogranku, odnosno izdvojenom mestu prijavi odgovarajućem registru u roku od sedam dana;

4) za usluge koje prodaje poseduje ugovor, neki drugi dokument ili pisanu potvrdu trećih lica kojima je povereno izvršenje tih usluga;

5) u slučaju kada nudi pojedinačnu uslugu objavi uslove, sadržaj i cenu te usluge (viziranje, rezervacije, ulaznice i sl.);

6) se pridržava objavljenih uslova i sadržaja iz tačke 5) ovog stava;

7) se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih cena;

8) u propisanom obliku, sadržini i načinu vodi evidenciju ugovora o posredovanju, kao i ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja;

9) u propisanom obliku, sadržini i načinu vodi evidenciju programa putovanja;

10) u propisanom obliku, sadržini i načinu dnevno vodi evidenciju prodatih turističkih putovanja;

11) uruči putniku ugovor, odnosno potvrdu o prodaji turističke usluge;

12) izda putniku propisani račun, kartu ili drugi dokument sa brojem i datumom, kojim se potvrđuje prijem uplate;

13) uruči putniku ili većem broju lica potvrdu o garanciji putovanja, sa podacima potrebnim za njeno aktiviranje, koju izdaje na propisan način;

14) u pogledu evidencije prodatog turističkog putovanja, odnosno izdate garancije putovanja postupi na propisan način;

15) u pogledu bližih uslova i načina uplate sredstava od prodatog turističkog putovanja, načina uređivanja međusobnih odnosa organizatora putovanja, posrednika i putnika, postupi na propisan način;

16) na istinit, jasan, razumljiv i neobmanjujući način, obaveštava korisnika usluge o usluzi koju nudi, u pogledu načina, vremena pružanja usluge, realizacije, cene, posebnih pogodnosti, drugih troškova i sl.;

17) u periodu od dve godine čuva svu dokumentaciju u vezi sa prodatim turističkim putovanjima (opšti uslovi, program putovanja, potvrda o putovanju, izdate garancije putovanja, ugovori sa trećim licima, ugovori o posredovanju, propisane evidencije i dr.);

18) prilikom elektronske prodaje turističkog putovanja, izleta i drugih turističkih usluga u pogledu bližih uslova, načina i sadržine, kao i drugih uslova postupa na propisan način;

19) korisniku usluge omogući podnošenje reklamacije;

20) skraćenice DMC i PCO koristi pod propisanim uslovima;

21) u svim poslovima postupa sa pažnjom dobrog privrednika.

Turistička agencija, koja nije registrovana kod Agencije za privredne registre je dužna da promenu registrovanog podatka iz stava 1. tačka 3) ovog člana prijavi i Registru turizma.

Ugovori i dokumentacija iz stava 1. tačka 4) ovog člana, kao i ugovor o organizovanju putovanja moraju biti na srpskom jeziku ili dvojezični od kojih je jedan srpski jezik.

Izuzetno ugovori i dokumentacija iz stava 3. ovog člana mogu biti na stranom jeziku ali je turistička agencija dužna da obezbedi njihov prevod, overen od strane ovlašćenog lica.

Podaci sadržani u ugovoru o organizovanju putovanja moraju da budu istiniti.

Dokumentacija iz stava 1. tačka 17) ovog člana može se čuvati na trajnom nosaču zapisa.

Turistička agencija unosi podatke iz evidencije u centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva i turizma, u skladu sa zakonom kojim se uređuje ugostiteljstvo.

Član 68.

Organizator putovanja je dužan da:

1) svaku promenu podataka iz člana 57. tač. 1), 5), 6) i 7) ovog zakona prijavi Registru turizma u roku od sedam dana;

2) utvrdi opšte uslove putovanja i da izradi program putovanja u pisanoj formi (štampanoj, elektronskoj ili na trajnom nosaču zapisa) i da ih se pridržava;

3) prodaje program putovanja koji je pripremljen na osnovu zaključenog ugovora sa trećim licima, kojima je povereno izvršenje usluga iz tog programa putovanja;

4) za svakog putnika, odnosno ugovoreno turističko putovanje obezbedi garanciju putovanja;

5) u propisanom obliku, sadržini i načinu vodi evidenciju izdatih garancija putovanja;

6) u slučaju otkaza putovanja od strane organizatora putovanja putniku izvrši povraćaj uplaćenih sredstava u roku od 15 dana;

7) putniku vrati razliku između ugovorene cene putovanja i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga u roku od 15 dana, u slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja, na propisan način;

8) putniku vrati uplaćena sredstva u slučaju otkaza putovanja od strane putnika, u visini određenoj opštim uslovima putovanja, u roku od 15 dana od dana otkaza putovanja;

9) obezbedi smeštaj putnika za sve vreme trajanja putovanja;

10) obezbedi povratak putnika na odredište;

11) se stara da putnici ne budu neopravdano zadržani na putovanju duže nego što je predviđeno programom putovanja;

12) angažuje tokom celog turističkog putovanja najmanje jednog turističkog pratioca ili turističkog vodiča za turističku grupu, a po prevoznom sredstvu kojim se obavlja usluga prevoza;

13) angažuje predstavnika na turističkoj destinaciji za turističku grupu, ako na destinaciji nisu angažovana lica iz tačke 12) ovog stava;

14) za one putnike, koji ne čine turističku grupu, omogući kontakt za hitne slučajeve sa određenim lokalnim predstavnikom ili agencijom;

15) za pružanje usluge turističkog vodiča, turističkog pratioca ili lokalnog turističkog vodiča, angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 89. stav 1. i člana 96. stav 1. ovog zakona;

16) za predstavnika na turističkoj destinaciji angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 102. ovog zakona.

Organizator putovanja je odgovoran za realizaciju turističkog putovanja.

U slučaju promene uslova propisanih za kategoriju izdate licence organizator putovanja je dužan da obezbedi novu licencu, sa propisanom visinom garancije putovanja i propisanim depozitom.

Član 69.

Ministar propisuje oblik, sadržinu i način vođenja evidencije ugovora o posredovanju, kao i ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja, evidencije programa putovanja, prodatih turističkih putovanja, izdatih garancija putovanja, unošenje podataka u centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva i turizma, kao i način dostavljanja podataka iz evidencija od strane turističke agencije.

Ministar propisuje bliže uslove koje treba da ispuni destinacijska menadžment kompanija (DMC) i profesionalni organizator kongresa (PCO), način rada, organizovanja, kao i uslove i postupak za ostvarivanje prava na korišćenje skraćenica DMC i PCO.

7. Opšti uslovi putovanja, program putovanja i ugovor o posredovanju

Član 70.

Organizator putovanja je dužan da opšte uslove putovanja utvrdi u skladu sa ovim zakonom, a na pitanja koja nisu posebno uređena ovim zakonom shodno primeni odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača i zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Ništave su odredbe ugovora o organizovanju putovanja kojima se isključuje ili smanjuje odgovornost organizatora putovanja.

Član 71.

Opštim uslovima putovanja uređuju se prava i obaveze organizatora putovanja i prava i obaveze putnika.

Opšti uslovi putovanja naročito sadrže:

1) pravo organizatora putovanja na naknadu stvarnih troškova ako je putnik odustao od ugovora zbog okolnosti koje nije mogao izbeći ili otkloniti i koje bi da su postojale u vreme zaključenja ugovora predstavljale opravdan razlog da ne zaključi ugovor;

2) pravo organizatora putovanja na naknadu administrativnih troškova kada je putnik obezbedio odgovarajuću zamenu ili je zamenu našao sam organizator;

3) pravo organizatora putovanja na naknadu administrativnih troškova kada je putnik blagovremeno, pre roka predviđenog opštim uslovima putovanja, otkazao turističko putovanje;

4) odgovornost organizatora putovanja kada izvršenje usluga iz programa putovanja poveri trećim licima;

5) prava putnika za slučaj otkaza putovanja;

6) uslove za izmenu ugovora o organizovanju putovanja, pre otpočinjanja putovanja;

7) podatke o garanciji putovanja, odnosno informacije o osiguranim slučajevima i instrumentima obezbeđenja, načinu njihovog aktiviranja, kao i podatke o visini depozita;

8) postupak, rokove i obaveze organizatora putovanja u vezi sa reklamacijom putnika zbog otkaza putovanja, neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Izuzetno od stava 2. tačka 2) ovog člana ako lice kome je poverena usluga prevoza zahteva naknadu za promenu imena putnika ili poništavanje karte i izdavanje nove, organizator putovanja ima pravo i na naknadu tih troškova.

Pravo na naknadu iz stava 3. ovog člana organizator putovanja ostvaruje samo u slučaju kada se ti troškovi obrazloženo dokumentuju.

Podaci o garanciji putovanja, odnosno informacije o osiguranim slučajevima i instrumentima obezbeđenja, kao i načinu njihovog aktiviranja moraju biti posebno istaknuti.

U slučaju izmene bitnih elemenata ugovora o organizovanju putovanja, koje je putnik prihvatio, turistička agencija je dužna da nova dokumenta ugovora o organizovanju putovanja uruči putniku na način propisan članom 76. stav 1. ovog zakona, uz potvrdu prijema.

Dokumenta iz stava 6. ovog člana, smatraće se novim ugovorom o organizovanom putovanju.

Član 72.

Program putovanja turističke agencije naročito sadrži:

1) redni broj i naziv programa putovanja iz propisane evidencije;

2) naziv organizatora putovanja, poslovno ime, sedište i matični broj;

3) broj i kategoriju licence;

4) mesto, datum i vreme početka i završetka putovanja, opis odredišta putovanja i periode boravka sa datumima ako je boravak u delovima;

5) podatke o vrsti prevoza i svojstvima prevoznog sredstva koje se koristi;

6) podatke o smeštajnom objektu (vrsta, naziv i kategorija prema važećim propisima zemlje u kojoj se objekat nalazi, sadržaje koje objekat ima i dr.);

7) podatke o smeštajnoj jedinici (soba, studio, apartman) opremljenost, nivo komfora i usluga, kao i ostale karakteristike;

8) podatke o broju i vrsti ležaja u smeštajnoj jedinici, kao i druge karakteristike uslova smeštaja;

9) podatke o broju noćenja, vrsti i broju usluga i ukupnom broju dana turističkog putovanja;

10) broj, vrstu i način usluživanja obroka;

11) prodajnu cenu turističkog putovanja sa uslugama, koje su obuhvaćene tom cenom, kao i uslove za promenu cene iz člana 64. st. 3. i 4. ovog zakona;

12) cenu onih fakultativnih usluga, koje nisu obuhvaćene prodajnom cenom;

13) način i dinamiku plaćanja;

14) posebne obaveze putnika koje su uslov za realizaciju putovanja (zdravstvene, carinske i granične formalnosti, administrativne i vizne, kao i dokumenta i rokovi neophodni za pribavljanje viza i sl.);

15) minimalni broj putnika, ako je to uslov za realizaciju putovanja i krajnji rok za obaveštavanje putnika za slučaj otkazivanja.

Turistička agencija je dužna da nakon izrade programa putovanja iz stava 1. ovog člana isti numeriše, overi i odloži po hronološkom redu u poseban registar.

Prilikom izrade dokumenta, koji pod istim nazivom i za istu destinaciju sadrži više različitih programa putovanja u pogledu vrste smeštajnog objekta, uslova smeštajne jedinice, prevoznog sredstva, termina i dr. numeracija se može vršiti istim brojem.

Poseban registar iz stava 2. ovog člana može se voditi na način propisan članom 67. stav 6. ovog zakona.

Turistička agencija nakon prodatog turističkog putovanja u programu putovanja ne može da vrši izmene elemenata iz stava 1. ovog člana.

Naziv turističkog putovanja ne može da sadrži reči iz programa putovanja koje se odnose na fakultativnu uslugu.

Ako usluga iz programa turističkog putovanja (prisustvo umetničkim, kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama) čini svrhu putovanja, turistička agencija je dužna da obezbedi izvršenje usluge.

Turistička agencija može putniku da stavi na raspolaganje brošuru, koja mora da sadrži istinite podatke.

Član 73.

Turistička agencija je dužna da prilikom prodaje turističkog putovanja pored opštih uslova putovanja i programa putovanja putniku uruči potvrdu o putovanju.

Potvrda o putovanju, pored podataka o organizatoru putovanja (naziv, poslovno ime, sedište, matični broj, broj i kategoriju licence i sl.), sadrži podatke o putniku (ime, prezime, adresa i kontakt podatak), destinaciji, nazivu smeštajnog objekta, datumu početka i završetka putovanja, broju noćenja, vrsti i broju usluga, ukupnom broju dana turističkog putovanja, podatke o vrsti prevoza, prodajnoj ceni, kao i ceni onih usluga koje ne čine obavezni elemenat programa putovanja i dr.

Potvrda o putovanju sadrži mesto, datum izdavanja, kao i potpise ugovornih strana.

Potvrda o putovanju mora da sadrži i podatke o garanciji putovanja sa podacima potrebnim za njeno aktiviranje.

Ako je pre izdavanja potvrde o putovanju putniku uručen program putovanja u kome se nalaze podaci o organizatoru putovanja iz stava 2. ovog člana, potvrda o putovanju ne mora da sadrži i te podatke.

Organizator putovanja odgovara za svu štetu koju druga strana pretrpi zbog neizdavanja potvrde o putovanju ili njene netačnosti.

Član 74.

Tekst ugovora o organizovanju putovanja, odnosno opšti uslovi putovanja, program putovanja i potvrda o putovanju, moraju da budu štampani slovnim znacima i brojevima koji su jednake veličine ali ne manjim od standardne veličine 12, očigledno jasnog i čitljivog fonta (Times New Roman, Arial, Calibri i sl.).

Član 75.

Prilikom prodaje turističkog putovanja turistička agencija može ponuditi putniku osiguranje od posledica nesrećnog slučaja i bolesti, oštećenja i gubitka prtljaga, dobrovoljno zdravstveno osiguranje za vreme trajanja turističkog putovanja, osiguranje od otkaza putovanja, kao i druge vidove osiguranja putnika.

U slučaju iz stava 1. ovog člana turistička agencija je dužna da putniku da informaciju o uslovima i ceni osiguranja.

Turistička agencija koja zaključi polisu osiguranja ne može od putnika da naplati iznos premije osiguranja uvećan za iznos provizije.

Turistička agencija je dužna da u slučaju iz st. 1-3. ovog člana postupi saglasno odredbama zakona kojim se uređuje osiguranje.

Član 76.

Turistička agencija je dužna da sva dokumenta iz ugovora o organizovanom putovanju uruči putniku neposredno, elektronskim putem ili na trajnom nosaču zapisa, uz potvrdu putnika o prijemu tih dokumenata (potpisom ili elektronskim putem).

Pre otpočinjanja turističkog putovanja turistička agencija je dužna da putniku neposredno, elektronskim putem ili na trajnom nosaču zapisa da podatke o licu na destinaciji ovlašćenom za pružanje obaveštenja i uputstava i zaštite prava putnika za sve vreme trajanja turističkog putovanja (ime i prezime, kontakt telefon i e-mail adresa), odnosno kontakt podatke o lokalnom predstavniku ili agenciji iz člana 68. stav 1. tačka 13) ovog zakona, kao i druga važna obaveštenja.

Član 77.

U slučaju da je turistička agencija prestala da obavlja poslove organizatora turističkog putovanja (isticanje roka važenja licence, prestanak rada, rešenje o zabrani obavljanja delatnosti i sl.), a nisu realizovana sva prethodno prodata turistička putovanja, ista se mogu realizovati na način propisan odredbama člana 63. stav 5. ovog zakona.

Član 78.

U slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja putnik može da izjavi reklamaciju u roku od mesec dana od dana nastanka nepravilnosti ili 15 dana od dana završetka putovanja.

Organizator putovanja je dužan da bez odlaganja otkloni svako odstupanje od prodatog turističkog putovanja, odnosno da najkasnije u roku od osam dana od dana prijema reklamacije pisanim ili elektronskim putem odgovori putniku na izjavljenu reklamaciju.

Način podnošenja reklamacije, postupanje po podnetoj reklamaciji i dr. turistička agencija vodi u skladu sa propisima, kojima se uređuje oblast zaštite potrošača.

Član 79.

Odredbe zakona u delu opštih uslova putovanja, programa putovanja, njegove organizacije i realizacije, potvrde o putovanju, prodajne cene, otkaza, reklamacije i evidencije i drugo odnose se i na izlete.

Turistička agencija je dužna da u program putovanja za organizovanje izleta posebno istakne obaveštenje da za izlet nije obezbeđena zaštita u pogledu garancija putovanja.

8. Obaveze posrednika

Član 80.

Pre otpočinjanja obavljanja delatnosti posrednik je dužan da se registruje u Registru turizma.

Na zahtev privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika, Registrator turizma izdaje rešenje o registraciji u Registru turizma.

Rešenje iz stava 2. ovog člana naročito sadrži: puno poslovno ime, matični broj i sedište.

Registrovani podaci se objavljuju na internet stranici Agencije za privredne registre istog dana kada je doneto rešenje o registraciji.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku i na način propisan zakonom kojim se uređuje postupak registracije u Agenciji za privredne registre.

Član 81.

Posrednik može da prodaje samo turističko putovanje organizatora putovanja sa kojim ima zaključen ugovor o posredovanju.

Posrednik prodaje turističko putovanje u ime i za račun organizatora putovanja.

Posrednik je dužan da prodaje turističko putovanje pod istim uslovima kao i organizator putovanja.

Posrednik koji je putniku prodao turističko putovanje dužan je da postupi na način propisan članom 76. ovog zakona.

Posrednik ne može ustupiti pravo prodaje turističkog putovanja drugoj turističkoj agenciji.

Član 82.

Posrednik koji prodaje turističko putovanje organizatora putovanja dužan je da u programu putovanja i potvrdi o putovanju naznači svojstvo u kome nastupa, broj i kategoriju licence organizatora putovanja, kao i broj računa organizatora putovanja.

Posrednik je dužan da o prodatom turističkom putovanju iz stava 1. ovog člana, bez odlaganja, a najkasnije na kraju radnog dana, na propisan način obavesti organizatora putovanja.

Član 83.

Ministar propisuje bliže uslove i način uplate sredstava od prodatog turističkog putovanja, način uređivanja međusobnih odnosa organizatora putovanja i posrednika, kao i odnos organizatora putovanja i posrednika prema putniku.

Relevantne podatke iz konačnih rešenja o turističkoj agenciji i vrsti prekršaja donetih na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, kao i podatke o pravnosnažnim presudama sudskih organa, Ministarstvo može da učini javno dostupnim, objavljivanjem na sajtu Ministarstva.

Podaci iz stava 2. ovog člana objavljuju se na period od šest meseci.

9. Turistička putovanja za sopstvene potrebe

Član 84.

Sindikalne organizacije, udruženja penzionera, ferijalne, studentske, izviđačke i planinarske organizacije i ustanove socijalne i dečje zaštite, kao i druga udruženja i organizacije (u daljem tekstu: organizacija), mogu samo za svoje članove, odnosno korisnike, u skladu sa svojim statutom, organizovati putovanje za sopstvene potrebe ili izlet (u daljem tekstu: putovanje), bez svrhe sticanja dobiti.

Organizacija je dužna da utvrdi godišnji plan putovanja (u daljem tekstu: plan putovanja) i dostavi ga turističkoj inspekciji, u roku od sedam dana, od dana usvajanja.

Plan putovanja koji nije dostavljen turističkoj inspekciji smatraće se kao da nije ni donet.

Plan putovanja aktom usvaja nadležni organ organizacije, utvrđen statutom.

Član 85.

Organizacija koja je utvrdila plan putovanja dužna je da istovremeno sa planom putovanja dostavi turističkoj inspekciji podatke koji su neophodni za njenu identifikaciju, statut, podatke o broju članova kao i akt iz člana 84. stava 4. ovog zakona.

U slučaju promene plana putovanja organizacija je dužna da novi plan putovanja dostavi turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana usvajanja tog plana.

U slučaju promene dokumenata i podataka iz stava 1. ovog člana organizacija je dužna da nova dokumenta i podatke dostavi turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana nastanka promene.

Član 86.

Organizacija može da realizuje samo ona putovanja koja su predviđena planom putovanja i kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni osnivačkim aktom, odnosno statutom.

Organizacija je dužna da svako putovanje prijavi turističkoj inspekciji, najkasnije pet radnih dana pre otpočinjanja putovanja.

Uz prijavu iz stava 2. ovog člana organizacija je dužna da dostavi program putovanja sa bitnim elementima iz člana 72. stav 1. ovog zakona, spisak putnika sa dokazom o članstvu i dr.

Organizacija je dužna da u programu putovanja posebno istakne obaveštenje da za putovanje nije obezbeđena zaštita u pogledu garancija putovanja.

Putovanje se ne može javno oglašavati i reklamirati, osim davanja obaveštenja članovima odnosno korisnicima.

Član 87.

Organizacija je dužna da vodi evidenciju ugovora o putovanju i podataka iz ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga prevoza, smeštaja, usluga turističkih profesija i drugih usluga iz programa putovanja.

Organizacija je dužna da za svako putovanje vodi i evidenciju koja naročito sadrži:

1) podatke o putniku (ime, prezime, broj članske karte sa datumom izdavanja i kontakt podatke);

2) mesto, datum i vreme početka i završetka putovanja, opis odredišta putovanja i periode boravka sa datumima;

3) podatke o vrsti prevoza i svojstvima prevoznog sredstva koje se koristi;

4) podatke o smeštajnom objektu (vrsta i naziv, lokacija i kategorija prema važećim propisima zemlje u kojoj se objekat nalazi i sadržaje koje objekat ima);

5) podatke o broju noćenja, vrsti i broju usluga i ukupnom broju dana putovanja;

6) prodajnu cenu putovanja sa uslugama, koje su obuhvaćene tom cenom;

7) cenu onih fakultativnih usluga, koje nisu obuhvaćene prodajnom cenom;

8) način i dinamiku plaćanja putovanja;

9) cilj i svrhu putovanja, usaglašeni sa aktom o osnivanju, odnosno statutom.

Evidencije iz st. 1. i 2. ovog člana vode se po načelima urednosti i tačnosti, na način koji ne dozvoljava brisanje unetih podataka i kojim se omogućava uvid u podatke po hronološkom redu.

Ugovori i dokumentacija iz stava 1. ovog člana moraju biti na srpskom jeziku ili dvojezični od kojih je jedan srpski jezik.

Izuzetno ugovori i dokumentacija iz stava 1. ovog člana mogu biti na stranom jeziku ali je organizacija dužna da obezbedi njihov prevod, overen od strane ovlašćenog lica.

Podaci sadržani u ugovoru iz stava 1. ovog člana moraju biti istiniti.

Dokumentacija iz st. 1. i 2. ovog člana može se čuvati na trajnom nosaču zapisa.

Član 88.

Putovanje koje nije u planu putovanja ili podaci o putovanju koji nisu evidentirani na način iz člana 87. st. 1. i 2. ovog zakona, a imaju elemente turističkog putovanja u smislu ovog zakona smatraće se turističkim putovanjem, za čije je organizovanje i realizovanje potrebna licenca iz člana 54. ovog zakona.

V. USLUGE U TURIZMU

1. Usluge turističkih profesija

1.1. Usluge turističkog vodiča, lokalnog turističkog vodiča, turističkog pratioca, turističkog animatora i predstavnika na turističkoj destinaciji

Član 89.

Turistički vodič i turistički pratilac je državljanin Republike Srbije koji mora da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca u skladu sa ovim zakonom.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana, turistički vodič i turistički pratilac mora da:

1) zna srpski jezik;

2) ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju;

3) aktivno zna najmanje jedan strani jezik.

Lice koje ima položen stručni ispit za turističkog vodiča može da obavlja i poslove turističkog pratioca.

Strani jezik iz stava 2. tačka 3) ovog člana ne može biti srpski jezik.

Turistički vodič koji zna znakovni jezik nije dužan da ispunjava uslov iz stava 2. tačka 3) ovog člana.

Znakovni jezik će se smatrati stranim jezikom iz stava 2. tačka 3) ovog člana.

Član 90.

Turističkim vodičem i turističkim pratiocem, u smislu ovoga zakona, smatra se i državljanin države članice Evropske unije i evropskog ekonomskog prostora koji mora da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca u skladu sa ovim zakonom.

Stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca polaže se na srpskom jeziku pred komisijom koju obrazuje ministar.

Stručni ispit za turističkog vodiča i turističkog pratioca može da polaže i državljanin države članice Evropske unije i evropskog ekonomskog prostora, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 91.

Troškove polaganja stručnog ispita iz člana 89. stava 1. ovog zakona, kao i troškove izdavanja uverenja i legitimacije snosi lice koje polaže stručni ispit.

Sredstva od naplaćene takse na ime troškova iz stava 1. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije.

Troškovi organizacije polaganja praktičnog dela stručnog ispita, koje snosi lice koje polaže stručni ispit, ne smatraju se sredstvima iz stava 2. ovog člana.

Ministarstvo izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča, odnosno za turističkog pratioca, kao i legitimaciju koja se izdaje sa rokom važenja deset godina.

Turistički vodič i turistički pratilac pri pružanju usluga mora da ima kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju i da je nosi na propisan način.

Legitimacija iz stava 5. ovog člana naročito sadrži ime i prezime, broj legitimacije, datum izdavanja, kao i datum važenja legitimacije.

Član 92.

Turistički vodič može biti zaposlen na poslovima rukovodioca iz člana 51. stav 1. ovog zakona i to za rad kod:

1) organizatora putovanja, ako ima najmanje višu stručnu spremu, odnosno stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju od tri godine i ima položen stručni ispit za turističkog vodiča najmanje pet godina;

2) posrednika, ako ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i ima položen stručni ispit za turističkog vodiča najmanje tri godine.

Turistički vodič pruža usluge preko privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika i preko udruženja turističkih vodiča, na osnovu ugovora.

U slučaju iz stava 2. ovog člana privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili udruženje turističkih vodiča nakon izvršene usluge korisniku usluge izdaje propisan račun.

Član 93.

Ne smatra se turističkim vodičem stručno lice koje pokazuje, objašnjava ili daje informacije unutar prostora u kome radi (muzej, galerija, nacionalni park, vodič u lovu i ribolovu, vodič u pećini, kao i planinarski vodič sa važećom licencom).

Ne smatra se turističkim pratiocem lice u prevoznom sredstvu, koje prati turističku grupu na turističkom putovanju organizovanom od stranog organizatora putovanja koje je započeto i završava se u stranoj državi.

Član 94.

Ministar propisuje program, način i uslove polaganja stručnog ispita iz člana 89. stav 1. ovog zakona, kao i uslove koje članovi komisije iz člana 90. stav 2. ovog zakona treba da ispune, kao i iznos naknade za rad članova komisije.

Ministar propisuje oblik i sadržinu uverenja i legitimacije turističkog vodiča i turističkog pratioca, kao i način i uslove izdavanja i rokove važenja legitimacije.

Član 95.

Ministarstvo vodi evidenciju turističkih vodiča i turističkih pratilaca i dužno je da Registru turizma dostavlja evidenciju koju vodi u pisanoj formi (štampanoj, elektronskoj ili na trajnom nosaču zapisa) najkasnije do 15. januara za prethodnu godinu.

Evidencija iz stava 1. ovog člana naročito sadrži: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; pol; dan, mesec i godina rođenja; mesto, opština i država rođenja; mesto, opština i država stanovanja; broj legitimacije; strani jezik i kontakt podaci.

Evidencija iz stava 1. ovog člana može da se vodi preko centralnog informacionog sistema, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast ugostiteljstva.

Član 96.

Stručni ispit za lokalnog turističkog vodiča može da polaže lice koje prethodno ima položen stručni ispit za turističkog vodiča.

Stručni ispit za lokalnog vodiča polaže se pred komisijom koju obrazuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Član 97.

Program, način i uslove polaganja stručnog ispita za lokalnog turističkog vodiča propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave ili više jedinica lokalnih samouprava.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave ili više jedinica lokalnih samouprava su dužni da, pre njihovog usvajanja, program, način i uslove polaganja stručnog ispita za lokalnog turističkog vodiča dostave Ministarstvu na prethodno mišljenje.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje i visinu takse za polaganje stručnog ispita, izdavanje uverenja i oznake, uslove koje članovi komisije iz člana 96. stav 2. ovog zakona treba da ispune, kao i iznos naknade za rad članova komisije.

Član 98.

Troškove polaganja stručnog ispita iz člana 96. stava 1. ovog zakona, kao i troškove izdavanja uverenja i oznake snosi lice koje polaže stručni ispit.

Član 99.

Sredstva od naplaćene takse na ime troškova iz člana 98. ovog zakona prihod su budžeta jedinice lokalne samouprave.

Troškovi organizacije polaganja praktičnog dela stručnog ispita, koje snosi lice koje polaže stručni ispit, ne smatraju se sredstvima iz stava 1. ovog člana.

Član 100.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju lokalnih turističkih vodiča, kao povereni posao i dužan je da Registru turizma radi evidentiranja dostavi evidenciju u elektronskoj formi najkasnije do 15. januara za prethodnu godinu.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave vodi evidenciju lokalnih turističkih vodiča, kao povereni posao i dužan je da je dostavi Ministarstvu u elektronskoj formi u roku od 15 dana od dana izdavanja uverenja.

Evidencija iz stava 1. ovog člana naročito sadrži: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; pol; dan, mesec i godina rođenja; mesto, opština i država rođenja; mesto, opština i država stanovanja; broj legitimacije; strani jezik i kontakt podaci.

Evidencija iz stava 1. ovog člana može da se vodi preko centralnog informacionog sistema, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast ugostiteljstva.

Član 101.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave propisuje oblik i sadržinu uverenja i oznake lokalnog turističkog vodiča, kao i način i uslove izdavanja i rokove važenja oznake.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu za lokalnog turističkog vodiča, kao i oznaku.

Lokalni turistički vodič mora pri pružanju usluga da ima kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju i oznaku i da ih nosi na propisan način.

1.2. Uslovi za turističkog animatora i predstavnika na turističkoj destinaciji

Član 102.

Turistički animator i predstavnik na turističkoj destinaciji mora da:

1) ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju;

2) zna srpski jezik.

Predstavnik na turističkoj destinaciji mora da ima aktivno znanje stranog jezika koji je u upotrebi na turističkoj destinaciji.

2. Iznajmljivanje motornih vozila

Član 103.

Uslugom iznajmljivanja motornog vozila smatra se iznajmljivanje motornog vozila A i B kategorije bez vozača (rent-a-car).

Član 104.

Delatnost iz člana 103. ovog zakona može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ako je registrovano u odgovarajućem registru.

Udruženje koje obavlja delatnost iz člana 103. ovog zakona dužno je da tu delatnost upiše u odgovarajući registar.

Preduzetnik ne može da obavlja delatnost iz člana 103. ovog zakona u periodu prekida obavljanja delatnosti.

Preduzetnik ne može da otpočne sa obavljanjem delatnosti iz člana 103. ovog zakona pre datuma naznačenog kao početak obavljanja delatnosti, koji je naveden u rešenju Agencije za privredne registre.

Član 105.

Ako lice iz člana 104. stav 1. ovog zakona (u daljem tekstu: pružalac usluge) obavlja delatnost iznajmljivanja motornog vozila u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, dužno je da za tu delatnost registruje ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru.

Ako pružalac usluge obavlja delatnost iznajmljivanja motornog vozila u prostoru van sedišta, dužan je da za tu delatnost u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja, registruje ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru.

Član 106.

Motorno vozilo iz člana 103. ovog zakona ne može da bude starije od pet godina, računajući od dana prve registracije.

Pružalac usluga iz člana 103. ovog zakona mora da ima najmanje pet registrovanih motornih vozila B kategorije.

Član 107.

Pružalac usluge iz člana 103. ovog zakona dužan je da:

1) na ulazu u sedište vidno istakne poslovno ime i matični broj, a na ulazu u ogranak, odnosno izdvojeno mesto, poslovno ime, sedište, matični broj i naziv ili oznaku ogranka, odnosno izdvojenog mesta;

2) na ulazu u prostor u kome obavlja delatnost vidno istakne radno vreme i da ga se pridržava u svom poslovanju;

3) se evidentira u Registru turizma;

4) svaku promenu registrovanog podatka o sedištu i ogranku, odnosno izdvojenom mestu prijavi odgovarajućem registru u roku od sedam dana;

5) utvrdi opšte uslove poslovanja;

6) u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja korisniku usluge učini dostupnim opšte uslove poslovanja;

7) se pridržava istaknutih, odnosno objavljenih opštih uslova poslovanja;

8) za svaku ugovorenu uslugu iznajmljivanja vozila izda potvrdu odnosno zaključi ugovor;

9) u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja istakne cene usluga koje pruža;

10) se pridržava cena iz tačke 9) ovog stava;

11) za svaku pruženu uslugu izda propisan račun;

12) da na istinit, jasan, razumljiv i neobmanjujući način u isticanju ponude obaveštava korisnika usluge o usluzi koju nudi, u pogledu vrste, načina pružanja usluge, naznačene cene i dr.;

13) vodi evidenciju motornih vozila;

14) vodi evidenciju pruženih usluga;

15) u periodu od dve godine čuva svu dokumentaciju u vezi sa evidencijama koje vodi;

16) korisniku usluge omogući podnošenje reklamacije;

17) obavlja delatnost sa pažnjom dobrog privrednika.

Pružalac usluge koji nije registrovan kod Agencije za privredne registre je dužan da promenu registrovanog podatka iz stava 1. tačka 3) ovog člana prijavi i Registru turizma.

Pružalac usluge dužan je da na motornom vozilu vidno istakne oznaku „rent a car”.

Član 108.

Opšti uslovi poslovanja iz člana 107. stav 1. tačka 5) ovog zakona sadrže uslove i način iznajmljivanja motornog vozila, način plaćanja, uslove otkaza, postupke i rokove u vezi sa reklamacijom, kao i druge bitne elemente.

Potvrda, odnosno ugovor iz iz člana 107. stav 1. tačka 8) ovog zakona sadrži podatke o pružaocu usluge, broju i datumu potvrde, vrsti usluge, korisniku usluge (ime i prezime i kontakt podatke), broju motornog vozila, tipu, odnosno modelu, sa registarskim brojem, periodu iznajmljivanja, ceni i dr.

Opšti uslovi poslovanja moraju biti na srpskom jeziku ili dvojezični, od kojih je jedan srpski jezik.

Izuzetno od stava 3. ovog člana opšti uslovi poslovanja mogu biti na stranom jeziku ali je pružalac usluga dužan da obezbedi njihov prevod, overen od strane ovlašćenog lica.

Na potvrdu o ugovorenoj usluzi, odnosno ugovor primeniće se odredbe st. 3 i 4. ovog člana.

Podaci sadržani u opštim uslovima poslovanja i potvrdi o ugovorenoj usluzi, odnosno ugovoru moraju da budu istiniti.

Član 109.

Pružalac usluge može da ponudi korisniku usluge razne vidove osiguranja, uz napomenu da isto nije obavezujuće.

U slučaju iz stava 1. ovog člana pružalac usluge je dužan da korisniku usluge da informaciju o uslovima i ceni osiguranja.

Pružalac usluge koji zaključi polisu osiguranja od korisnika usluge ne može da naplati iznos premije osiguranja uvećan za iznos provizije.

Pružalac usluge je dužan da u slučaju iz st. 1-3. ovog člana postupi saglasno odredbama zakona kojim se uređuje osiguranje.

Član 110.

Evidencija iz člana 107. stav 1. tačka 13) ovog zakona sadrži podatke o vrsti usluge, tipu, odnosno modelu motornog vozila, sa registarskim brojem, godini proizvodnje, datumu prve registracije, kao i osnov raspolaganja motornim vozilom (vlasništvo, zakup, lizing i sl.).

Evidencija iz člana 107. stav 1. tačka 14) ovog zakona sadrži i podatke o korisniku usluge (ime i prezime i kontakt podatke), period korišćenja motornog vozila, kao i broj i datum izdate potvrde.

Evidencije iz st. 1. i 2. ovog člana vode se na dnevnom nivou, po načelima urednosti i tačnosti, na način koji ne dozvoljava brisanje unetih podataka, kojim se omogućava uvid u podatke po hronološkom redu.

Član 111.

Pružalac usluga dužan je da opšte uslove poslovanja, kao i potvrdu, odnosno ugovor iz člana 107. stav 1. tač. 5) i 8) uruči korisniku usluge neposredno, elektronskim putem ili na trajnom nosaču zapisa.

Korisnik usluge svojim potpisom ili elektronskim putem, potvrđuje prijem opštih uslova poslovanja, kao i potvrde, odnosno ugovora.

Način podnošenja reklamacije, postupanje po podnetoj reklamaciji i dr. pružalac usluga iznajmljivanja motornih vozila vodi u skladu sa propisima, kojima se uređuje oblast zaštite potrošača.

VI. REGISTAR TURIZMA

Član 112.

Registar turizma vodi Agencija za privredne registre.

U Registru turizma registruju se turističke agencije - organizatori putovanja i turističke agencije - posrednici.

U Registru turizma evidentiraju se:

1) upravljači turističkih prostora;

2) turistička mesta;

3) destinacijske menadžment organizacije;

4) destinacijske menadžment kompanije;

5) profesionalni organizator kongresa;

6) turističke organizacije;

7) ugostitelji;

8) kategorisani i nekategorisani ugostiteljski objekti;

9) lica koja pružaju usluge u domaćoj radinosti;

10) lica koja pružaju usluge u seoskim turističkim domaćinstvima;

11) pružaoci nautičko turističkih usluga;

12) kategorisani i nekategorisani objekti nautičkog turizma;

13) pružaoci lovnoturističkih usluga;

14) kategorisani i nekategorisani objekti lovnog turizma;

15) turistički vodiči;

16) lokalni turistički vodiči;

17) turistički pratioci;

18) turistički animatori;

19) privredni subjekti koji pružaju usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car).

Vrstu, visinu i način plaćanja naknada za registraciju, evidenciju i druge usluge koje pruža Registar turizma, određuje Upravni odbor Agencije za privredne registre, uz saglasnost Vlade.

Podaci koji se upisuju u Registar turizma za privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika su poslovno ime, sedište i matični broj.

Podaci koji se upisuju u Registar turizma, za domaće fizičko lice su lično ime, jedinstveni matični broj građana i adresa prebivališta, a za stranca se upisuje lično ime, broj pasoša i država izdavanja, a ako je izdata lična karta za stranca, upisuje se i lični broj stranca, kao i adresa boravka u Republici Srbiji.

U Registar turizma se registruje ili evidentira ogranak, odnosno izdvojeno mesto privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika, koji se registruje ili evidentira u Registru turizma.

Svaka promena podatka, koja se unosi u odgovarajući registar Agencije za privredne registre automatski se preuzima u Registar turizma.

VII. ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI

Član 113.

Ministarstvo, pored evidencije iz člana 95. ovog zakona, može da prikuplja podatke o ličnosti o fizičkim licima u realizaciji i organizaciji polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča i turističkog pratioca, kao i lica koja pružaju usluge, ili obavljaju delatnost uređenu ovim zakonom.

Ministarstvo može da prikuplja podatke o ličnosti o fizičkim licima za realizaciju dodele i korišćenja sredstava za podsticanje razvoja turizma iz člana 28. ovog zakona.

Ministarstvo može da prikuplja podatke o ličnosti o fizičkim licima kojima turističke agencije povere izvršenje usluga, na način propisan ovim zakonom.

Ministarstvo može da prikuplja podatke o ličnosti o fizičkim licima korisnicima usluga iz delokruga poslovanja turističke agencije i to u vezi sa prodatim turističkim putovanjima ili izletima, izdatim garancijama putovanja, podnetom reklamacijom i sl.

Jedinica lokalne samouprave pored evidencije iz člana 100. ovog zakona može da prikuplja podatke o ličnosti o fizičkim licima u realizaciji i organizaciji polaganja stručnog ispita za lokalnog turističkog vodiča.

Evidencija, odnosno podaci iz st. 1-5. ovog člana za domaće državljane mogu da sadrže: ime i prezime; jedinstveni matični broj građana; pol; dan, mesec i godina rođenja; mesto, opština i država rođenja; mesto, opština i država stanovanja; kontakt podaci.

Evidencija, odnosno podaci iz st. 1-5. ovog člana za strane državljane mogu da sadrže: prezime i ime; pol; dan, mesec i godina rođenja; državljanstvo; mesto i država rođenja; vrsta, broj i datum izdavanja strane putne isprave; kontakt podaci.

Član 114.

Obrada podataka u Ministarstvu i jedinici lokalne samouprave vrši se u elektronskoj formi u okviru informaciono-komunikacionog sistema, u formi audio-video zapisa i fotografija i u papirnoj formi u obliku registara, kartoteka i drugom obliku, u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave dužni su da bazu podataka turističkih vodiča i turističkih pratilaca, kao i lokalnih turističkih vodiča učine javno dostupnom, objavljivanjem na sajtu Ministarstva, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Baza podataka iz stava 2. ovog člana sadrži ime i prezime, broj legitimacije, mesto boravka, kontakt podatke i poznavanje stranog jezika.

Izuzetno od stava 3. ovog člana baza sadrži i podatak o destinaciji za koju je lokalni turistički vodič specijalizovan.

Član 115.

Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave podatke o ličnosti obrađuju, prikupljaju i razmenjuju u svrhu:

1) izvršenja poslova iz delokruga svoje nadležnosti;

2) vršenja nadzora nad obavljanjem delatnosti i pružanjem usluga uređenih ovim zakonom;

3) uvođenja podataka u centralni informacioni sistem u oblasti ugostiteljstva i turizma i praćenja stanja na tržištu;

4) obezbeđivanja jedinstvene javne i elektronske evidencije podataka iz oblasti turizma;

5) učešća u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija i turističkih mesta, turističko-kulturnih i turističkih manifestacija u zemlji i inostranstvu, kao i programa edukacije i usavršavanja veština zaposlenih u turizmu;

6) učešća u finansiranju izrade projekta zaštite prirode, životne sredine, prirodnih resursa i kulturne baštine turističkog mesta;

7) podsticanja izgradnje turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera značajnih za unapređenje kvaliteta turističke ponude;

8) unapređenje postojeće turističke ponude i intenziviranje njenog korišćenja;

9) podsticanje unapređenja turističkog prometa;

10) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa Strategijom.

Član 116.

Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave prikupljaju podatke o ličnosti neposredno od lica na koje se podaci odnose.

Ministarstvo može da prikuplja podatke o ličnosti od drugih organa državne uprave, organa autonomnih pokrajina, organa jedinice lokalne samouprave i imalaca javnih ovlašćenja, kao i od privrednih subjekata i fizičkih lica, koji na osnovu odredaba ovog zakona obavljaju privrednu delatnost i dužni su da vode evidenciju korisnika usluge, u cilju izvršenja poslova iz delokruga nadležnosti.

Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave mogu da razmenjuju podatke sa državnim organima, organima autonomnih pokrajina, organima jedinice lokalne samouprave i imaocima javnih ovlašćenja, u cilju izvršenja poslova iz delokruga nadležnosti.

Razmena podataka se vrši elektronskim putem, na kontrolisan i bezbedan način, uz primenu mera zaštite u skladu sa propisima kojima se reguliše informaciona bezbednost.

Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave mogu podatke iz evidencije da dostave i fizičkom licu na koje se podaci odnose, na osnovu obrazloženog pisanog zahteva, saglasno odredbama zakona koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Član 117.

Turistička agencija i pružalac usluga iznajmljivanja motornog vozila može da prikuplja podatke o ličnosti o korisniku usluge i uvodi ih u propisanu evidenciju na način propisan ovim zakonom, a u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Turistička agencija i pružalac usluga iznajmljivanja motornog vozila može da prikuplja podatke o ličnosti i da vodi evidenciju u vezi sa garancijama putovanja, odnosno izdatim polisama osiguranja, pruženim uslugama, podnetom reklamacijom i sl.

Sindikalne organizacije, udruženja penzionera, ferijalne, studentske, izviđačke i planinarske organizacije i ustanove socijalne i dečje zaštite, kao i druga udruženja mogu da prikupljaju lične podatke o članovima, odnosno korisnicima i uvode ih u propisanu evidenciju na način propisan ovim zakonom, a u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Lica iz st. 1-3. ovog člana mogu da prikupljaju podatke o ličnosti o licima kojima je povereno izvršenje usluga, na način propisan ovim zakonom.

Podaci iz st. 1-3. ovog člana, za domaće državljane su: ime i prezime; broj lične isprave; pol; dan, mesec i godina rođenja i adresa stanovanja.

Podaci iz st. 1-3. ovog člana, za strane državljane su: ime i prezime; pol; dan, mesec i godina rođenja; državljanstvo; vrsta, broj i datum izdavanja strane putne isprave.

Podaci iz st. 5. i 6. ovog člana unose se na osnovu lične isprave ili druge javne isprave sa fotografijom i drugih odgovarajućih podataka.

Lica iz st. 1-3. ovog člana mogu da razmenjuju podatke o ličnosti samo sa onim subjektima sa kojima imaju zaključene ugovore neophodne za realizaciju ugovora sa korisnikom usluga (pružaoci usluga smeštaja, prevoznici i sl.).

Turističke agencije mogu da razmenjuju podatke o ličnosti sa onim subjektima sa kojima imaju zaključene ugovore o posredovanju.

Turističke agencije mogu da razmenjuju podatke o ličnosti sa onim subjektima sa kojima imaju zaključene ugovore o garanciji putovanja, odnosno sa davaocem garancije putovanja (osiguravač, ugovarač osiguranja ili banka).

Lica iz st. 1-3. ovog člana mogu da razmenjuju podatke o ličnosti sa onim subjektima sa kojima imaju zaključene ugovore o prodaji osiguranja.

Lica iz st. 1-3. ovog člana mogu, na propisan način, da razmenjuju podatke o ličnosti sa Ministarstvom.

Član 118.

Obrada podataka o ličnosti vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik registrovan u odgovarajućem registru, koje obavlja delatnost, odnosno pruža usluge u skladu sa ovim zakonom dužno je da obradu podataka o ličnosti vrši u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Povredom zaštite prava lica smatraće se svaka zloupotreba podataka o ličnosti koja su propisana ovim zakonom i zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

VIII. NADZOR

Član 119.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona vrši Ministarstvo preko turističkih inspektora.

Na pitanja inspekcijskog nadzora nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koja nisu posebno uređena ovim zakonom, primenjuje se zakon kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja kojima je ovim zakonom povereno vršenje poslova državne uprave, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava.

Član 120.

Turistički inspektor prilikom vršenja nadzora ima službenu legitimaciju, značku i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme.

Ministar propisuje izgled značke i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme koju nosi turistički inspektor.

1. Prava i dužnosti turističkog inspektora

Član 121.

U vršenju inspekcijskog nadzora turistički inspektor ima pravo i dužnost da:

1) proverava da li su ispunjeni propisani uslovi za obavljanje delatnosti i pružanje usluga uređenih ovim zakonom;

2) utvrđuje identitet zaposlenih, odnosno radno angažovanih lica kod privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koja obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom, uvidom u ličnu kartu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

3) utvrđuje identitet fizičkog lica koje pruža usluge uređene ovim zakonom, uvidom u ličnu kartu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

4) utvrđuje identitet fizičkog lica koje obavlja delatnost ili pruža usluge uređene ovim zakonom, bez upisa u odgovarajući registar, odnosno bez položenog stručnog ispita, uvidom u ličnu kartu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

5) utvrđuje identitet korisnika usluge uvidom u ličnu kartu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;

6) pregleda prostorije, odnosno prostor privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika, koji obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom;

7) fotografiše, odnosno vrši video snimanje prostora iz stava 1. tačka 6) ovog člana;

8) pregleda ugovore, evidencije, isprave, elektronska dokumenta i drugu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje zakonitosti poslovanja privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica koji obavljaju delatnost i pružaju usluge uređene ovim zakonom, a koju nije mogao da pribavi po službenoj dužnosti, uz mogućnost obezbeđenja dokaza;

9) vrši štampanje, kopiranje, odnosno fotografisanje i snimanje poslovnih dokumenata iz stav 1. tačka 8) ovog člana;

10) vrši uvid u presek stanja fiskalne kase;

11) nastupi kao anonimni korisnik usluga (provokativna kupovina) na način propisan zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

12) zahteva pisanu odluku nadležnog suda za uviđaj u stambenom ili drugom prostoru sa takvom namenom, kod saznanja da se u tom prostoru obavlja delatnost ili pruža usluga u slučaju kada se vlasnik ili korisnik, odnosno držalac protivi vršenju inspekcijskog nadzora;

13) zahteva asistenciju policije, odnosno komunalne policije, ako osnovano proceni da je to potrebno u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, a prema zakonima kojima se uređuje policija i komunalna policija;

14) preduzme i druge propisane mere predviđene zakonom.

U vršenju inspekcijskog nadzora, ako se korišćenjem drugih dokaznih radnji ne mogu prikupiti ili obezbediti potrebni dokazi ili bi njihovo prikupljanje ili obezbeđenje bilo znatno otežano, turistički inspektor ima ovlašćenje da, u slučaju sumnje da lice obavlja delatnost neregistrovano ili da za pružanje usluge ne izdaje račun, radi prikupljanja ili obezbeđenja dokaza, obavi prikrivenu kupovinu usluge, odnosno nastupi kao anonimni korisnik.

U slučaju iz stava 2. ovog člana turistički inspektor nastupa kao anonimni korisnik bez prethodnog obaveštavanja i predočavanja nadziranom subjektu službene legitimacije i naloga za inspekcijski nadzor.

Stan, prateći ili drugi prostor stambenog karaktera, koji je registrovan kao sedište ili kao mesto u kojem se obavlja delatnost, u skladu sa propisima o registraciji privrednih subjekata, odnosno drugim propisima kojima se uređuju posebne delatnosti, smatra se poslovnim prostorom.

Stan, prateći ili drugi prostor stambenog karaktera u kojem se obavlja privredna delatnost smatra se poslovnim prostorom.

U slučaju sumnje da li se radi o stambenom ili poslovnom prostoru, za opredeljenje vrste prostora presudna je njegova faktička namena (stanovanje ili obavljanje delatnosti i pružanje usluga).

2. Ovlašćenja turističkog inspektora

Član 122.

Turistički inspektor je ovlašćen da:

1) privremeno zabrani obavljanje delatnosti pravnom i fizičkom licu koje obavlja turističku delatnost ili pruža usluge iznajmljivanja vozila, a nije registrovalo privrednu delatnost u odgovarajući registar;

2) privremeno zabrani obavljanje delatnosti fizičkom licu pružanje usluge turističkog vodiča, i turističkog pratioca i lokalnog turističkog vodiča, koji pruža uslugu, a nema položen stručni ispit;

3) privremeno zabrani preduzetniku koji obavlja turističku delatnost ili pruža usluge iznajmljivanja vozila, ako u periodu prekida obavljanja delatnosti postupi suprotno članu 47. stav 3. i članu 104. stav 3. ovog zakona;

4) privremeno zabrani privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku obavljanje poslova iz člana 52. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona koji obavlja poslove bez licence;

5) privremeno zabrani privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku obavljanje poslova iz člana 52. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona kada nastupe okolnosti iz člana 63. stav 1. tač. 1), 2), 3) i 5) ovog zakona;

6) privremeno zabrani privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku obavljanje poslova iz člana 52. stav 1. tač. 3)-15) ovog zakona koji obavlja poslove bez prethodne registracije u Registru turizma;

7) privremeno zabrani obavljanje delatnosti, odnosno pružanje usluge pravnom licu, privrednom društvu, preduzetniku, odnosno fizičkom licu, ako se turističkom inspektoru onemogući vršenje poslova nadzora;

8) privremeno zabrani privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu obavljanje poslova, u slučaju propisanim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

9) naloži da se vrati iznos koji je više naplaćen u odnosu na istaknute, odnosno ugovorene cene;

10) podnese predlog za oduzimanje licence;

11) zapisnikom o inspekcijskom nadzoru naloži jednu ili više mera za otklanjanje nepravilnosti;

12) sačini službenu belešku o onim radnjama u postupku za koje se ne sastavlja zapisnik;

13) izriče preventivne, kao i druge mere koje su posebno uređene zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

14) preduzima radnje koje su posebno uređene zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

15) izda prekršajni nalog;

16) podnese prijavu nadležnom organu za krivično delo ili privredni prestup, odnosno podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

U slučaju iz stava 1. tačka 11) ovog člana, kada nadzirani subjekt otkloni naložene nepravilnosti na propisan način, turistički inspektor ne podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ili ne izdaje prekršajni nalog, ukoliko najviši iznos zaprećene kazne ne prelazi 200.000 dinara, odnosno postupa na način propisan zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Turistički inspektor donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti i pružanja usluge do ispunjenja zakonom propisanih uslova.

Član 123.

Ako u vršenju inspekcijskog nadzora turistički inspektor utvrdi da propis nije primenjen ili je nepravilno primenjen, odnosno da nije postupljeno po nalogu iz člana 122. stav 1. tačka 11) ovog zakona dužan je da donese rešenje kojim nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje.

Turistički inspektor je dužan da donese rešenje o privremenoj zabrani obavljanja delatnosti i pružanja usluge, odnosno rada u objektu, ako se utvrđene nepravilnosti u ostavljenom roku iz rešenja o otklanjanju nepravilnosti ne otklone.

3. Nadležnost za rešavanje po žalbi

Član 124.

Protiv rešenja turističkog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Protiv rešenja inspektora donetog iz delokruga nadležnosti iz člana 119. stav 3. ovog zakona može se izjaviti žalba ministru iz delokruga inspekcijskog nadzora, kao nadležnom drugostepenom organu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba izjavljena na rešenja iz st. 1. i 2. ovog člana odlaže izvršenje rešenja, osim kada se radi o preduzimanju hitnih mera.

Žalba izjavljena na rešenja iz člana 54. stav 4, člana 80. stav 5, člana 122. stav 1. tač. 1)-8) i člana 123. stav 2. ovog zakona, ne odlaže izvršenje rešenja.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 125.

Novčanom kaznom od 200.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne upiše delatnost u odgovarajući registar (član 47. stav 2. i član 104. stav 2);

2) poslove iz člana 52. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona, obavlja bez licence za organizovanje turističkog putovanja (član 53. stav 2);

3) za sve vreme trajanja licence ne obezbedi garanciju putovanja u propisanom iznosu, kao i propisan depozit (član 60. stav 1);

4) postupi suprotno odredbama člana 60. stav 2. ovog zakona;

5) postupi suprotno odredbama člana 63. stav 5. ovog zakona;

6) prodajna cena nije iskazana u jedinstvenom iznosu (član 64. stav 1);

7) prodajna cena ne sadrži sve one troškove koji čine neodvojiv deo neophodan za realizaciju tog putovanja (član 64. stav 2);

8) postupi suprotno odredbama člana 64. st. 3. i 4. ovog zakona;

9) postupi suprotno odredbama člana 64. stav 5. ovog zakona;

10) postupi suprotno odredbama člana 64. stav 6. ovog zakona;

11) prodaje turističko putovanje preko posrednika sa kojim nema zaključen ugovor o posredovanju ili posrednik nije registrovan u Registru turizma (član 64. stav 7);

12) postupi suprotno odredbama člana 64. stav 8. ovog zakona;

13) za usluge koje prodaje ne poseduje ugovor, neki drugi dokument ili pisanu potvrdu trećih lica kojima je povereno izvršenje tih usluga (član 67. stav 1. tačka 4));

14) ne izda putniku propisani račun, kartu ili drugi dokument sa brojem i datumom, kojim se potvrđuje prijem uplate (član 67. stav 1. tačka 12));

15) prilikom isticanja ponude ne obaveštava korisnika usluge o usluzi koju nudi, u pogledu vrste, načina pružanja usluge, naznačene cene i dr. na istinit, jasan, razumljiv i neobmanjujući način (član 67. stav 1. tačka 16) i član 107. stav 1. tačka 12));

16) podaci sadržani u ugovoru o putovanju nisu istiniti (član 67. stav 5);

17) u slučaju otkaza putovanja od strane organizatora putovanja putniku ne izvrši povraćaj uplaćenih sredstava u roku od 15 dana (član 68. stav 1. tačka 6));

18) za sve vreme trajanja putovanja ne obezbedi smeštaj putnika (član 68. stav 1. tačka 9));

19) ne obezbedi povratak putnika na odredište (član 68. stav 1. tačka 10));

20) postupi suprotno odredbama člana 68. stav 1. tačka 11) ovog zakona;

21) za pružanje usluge turističkog vodiča, turističkog pratioca ili lokalnog turističkog vodiča, ne angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 89. stav 1. i člana 96. stav 1. ovog zakona (član 68. stav 1. tačka 15));

22) za predstavnika na turističkoj destinaciji ne angažuje lice koje ispunjava uslove iz člana 102. ovog zakona (član 68. stav 1. tačka 16));

23) postupi suprotno odredbama člana 68. stav 3. ovog zakona;

24) brošura ne sadrži istinite podatke (član 72. stav 8);

25) postupi suprotno odredbama člana 77. ovog zakona;

26) pre otpočinjanja obavljanja delatnosti ne registruje se u Registru turizma (član 80. stav 1);

27) prodaje turističko putovanje organizatora putovanja sa kojim nema zaključen ugovor o posredovanju (član 81. stav 1);

28) postupi suprotno odredbama člana 87. stav 6. ovog zakona;

29) postupi suprotno odredbama člana 88. ovog zakona;

30) privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili udruženje turističkih vodiča nakon izvršene usluge turističkog vodiča korisniku usluge ne izda račun (član 92. stav 3);

31) za svaku pruženu uslugu ne izda propisan račun (član 107. stav 1. tačka 11));

32) postupi suprotno odredbama 108. stav 6. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 120.000 dinara.

Novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik:

1) za prekršaj iz stava 1. ovog člana;

2) ako postupi suprotno članu 47. stav 3. ovog zakona;

3) ako postupi suprotno članu 47. stav 4. ovog zakona;

4) ako postupi suprotno članu 104. stav 3. ovog zakona;

5) ako postupi suprotno članu 104. stav 4. ovog zakona.

Član 126.

Novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja u kome obavlja turističku delatnost nema zaposlena lica koja ispunjavaju uslove (član 51. i član 92. stav 1);

2) postupi suprotno odredbama člana 65. stav 2. ovog zakona;

3) nema registrovan nacionalni internet domen preko koga elektronskim putem prodaje usluge u turizmu (član 65. stav 3);

4) postupi suprotno odredbama člana 65. stav 4. ovog zakona;

5) postupi suprotno odredbama člana 65. stav 5. ovog zakona;

6) u slučaju kada nudi pojedinačnu uslugu ne objavi uslove, sadržaj i cenu te usluge (član 67. stav 1. tačka 5));

7) postupi suprotno odredbama člana 67. stav 1. tačka 6) ovog zakona;

8) ne pridržava se istaknutih, odnosno objavljenih cena (član 67. stav 1. tačka 7));

9) u propisanom obliku, sadržini i načinu ne vodi evidenciju ugovora o posredovanju, kao i ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja (član 67. stav 1. tačka 8));

10) u propisanom obliku, sadržini i načinu ne vodi evidenciju programa putovanja (član 67. stav 1. tačka 9));

11) u propisanom obliku, sadržini i načinu dnevno ne vodi evidenciju prodatih turističkih putovanja (član 67. stav 1. tačka 10));

12) ne uruči putniku ugovor, odnosno potvrdu o prodaji turističke usluge (član 67. stav 1. tačka 11));

13) ne uruči putniku ili većem broju lica potvrdu o garanciji putovanja, sa podacima potrebnim za njeno aktiviranje (član 67. stav 1. tačka 13));

14) u pogledu evidencije prodatog turističkog putovanja, odnosno izdate garancije putovanja ne postupi na propisan način;

15) postupi suprotno odredbama člana 67. stav 1. tačka 15) ovog zakona;

16) postupi suprotno odredbama člana 67. stav 1. tačka 18) ovog zakona;

17) postupi suprotno članu 67. stav 3. ovog zakona;

18) postupi suprotno odredbama člana 67. stav 4. ovog zakona;

19) ne utvrdi opšte uslove putovanja i izradi program putovanja u pisanoj formi (član 68. stav 1. tačka 2));

20) se ne pridržava opštih uslova putovanja i programa putovanja (član 68. stav 1. tačka 2)), osim ako je realno ponudilo ili u dogovoru sa putnikom vratilo razliku između ugovorene cene putovanja i cene stvarno pruženih usluga obuhvaćenih programom putovanja;

21) prodaje program putovanja koji nije pripremljen na osnovu zaključenog ugovora sa trećim licima, kojima je povereno izvršenje usluga iz tog programa putovanja (član 68. stav 1. tačka 3));

22) za svakog putnika, odnosno ugovoreno turističko putovanje ne obezbedi garanciju putovanja (član 68. stav 1. tačka 4));

23) u propisanom obliku, sadržini i načinu ne vodi evidenciju izdatih garancija putovanja (član 68. stav 1. tačka 5));

24) putniku ne vrati razliku između ugovorene cene putovanja i cene putovanja snižene srazmerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga u roku od 15 dana, u slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja (član 68. stav 1. tačka 7));

25) putniku ne vrati uplaćena sredstva u slučaju otkaza putovanja od strane putnika, u visini određenoj opštim uslovima putovanja, u roku od 15 dana od dana otkaza putovanja (član 68. stav 1. tačka 8));

26) tokom celog turističkog putovanja ne angažuje najmanje jednog turističkog pratioca ili turističkog vodiča za turističku grupu, a po prevoznom sredstvu kojim se obavlja usluga prevoza (član 68. stav 1. tačka 12));

27) postupi suprotno odredbama člana 68. stav 1. tačka 13) ovog zakona;

28) ne omogući kontakt za hitne slučajeve sa određenim lokalnim predstavnikom ili agencijom putnicima koji ne čine turističku grupu (član 68. stav 1. tačka 14));

29) postupi suprotno odredbama člana 70. ovog zakona;

30) opšti uslovi putovanja ne sadrže sve propisane elemente iz člana 71. stav 2. ovog zakona;

31) program putovanja ne sadrži sve propisane elemente iz člana 72. stav 1. ovog zakona;

32) nakon izrade programa putovanja isti ne numeriše, ne overi i ne odloži po hronološkom redu u poseban registar (član 72. stav 2);

33) nakon prodatog turističkog putovanja u programu putovanja vrši izmene propisanih elemenata (član 72. stav 5);

34) putniku ne uruči potvrdu o putovanju (član 73. stav 1);

35) potvrda o putovanju ne sadrži sve propisane elemente (član 73. stav 2);

36) potvrda o putovanju ne sadrži mesto, datum izdavanja, kao i potpise ugovornih strana (član 73. stav 3);

37) potvrda o putovanju ne sadrži podatke o garanciji putovanja sa podacima potrebnim za njeno aktiviranje (član 73. stav 4);

38) tekst ugovora o organizovanju putovanja, odnosno opšti uslovi putovanja, program putovanja i potvrda o putovanju, nisu štampani slovnim znacima i brojevima koji su jednake veličine ali ne manji od standardne veličine 12 (član 74);

39) putniku ne uruči sva dokumenta iz ugovora o putovanju na način propisan članom 76. stav 1. ovog zakona;

40) postupi suprotno odredbama člana 76. stav 2. ovog zakona;

41) ne prodaje turistička putovanja pod istim uslovima kao i organizator putovanja (član 81. stav 3);

42) postupi suprotno odredbama člana 81. stav 4. ovog zakona;

43) ustupa pravo prodaje turističkog putovanja drugoj turističkoj agenciji (član 81. stav 5);

44) postupi suprotno članu 87. stav 4. ovog zakona;

45) postupi suprotno odredbama člana član 87. stav 5. ovog zakona;

46) ne utvrdi opšte uslove poslovanja (član 107. stav 1. tačka 5));

47) u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja korisniku usluge ne učini dostupnim opšte uslove poslovanja (član 107. stav 1. tačka 6));

48) ne pridržava se istaknutih, odnosno objavljenih opštih uslova poslovanja (član 107. stav 1. tačka 7));

49) za svako iznajmljeno vozilo ili pruženu uslugu ne izda potvrdu, odnosno ne zaključi ugovor (član 107. stav 1. tačka 8));

50) u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja ne istakne cene usluga koje pruža (član 107. stav 1. tačka 9));

51) ne pridržava se istaknutih cena (član 107. stav 1. tačka 10));

52) ne vodi evidenciju motornih vozila (član 107. stav 1. tačka 13));

53) ne vodi evidenciju pruženih usluga (član 107. stav 1. tačka 14));

54) postupi suprotno odredbama člana 108. stav 1. ovog zakona;

55) postupi suprotno odredbama člana 108. stav 2. ovog zakona;

56) postupi suprotno odredbama člana 108. stav 3. ovog zakona;

57) postupi suprotno odredbama člana 108. st. 4. i 5. ovog zakona;

58) evidencija motornih vozila ne sadrži sve propisane podatke (član 110. stav 1);

59) evidencija pruženih usluga ne sadrži sve propisane podatke (član 110. stav 2);

60) postupi suprotno odredbama člana 110. stav 3. ovog zakona;

61) postupi suprotno odredbama člana 111. ovog zakona;

62) ne postupi po rešenju inspektora (čl. 122. i 123).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30.000 do 60.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 350.000 dinara.

Član 127.

Novčanom kaznom od 100.000 do 250.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) godišnji program rada i plan promotivnih aktivnosti, pre njihovog usvajanja, ne dostavi TOS-u na pribavljanje prethodne saglasnosti (član 39. stav 2. i član 41. stav 4);

2) postupi suprotno odredbama člana 43. stav 1. ovog zakona;

3) obavlja delatnost u sedištu, ali ne kao pretežnu delatnost, a za tu delatnost nije registrovalo ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru (član 48. stav 1. i član 105. stav 1);

4) obavlja delatnost van sedišta, a za tu delatnost u svakom prostoru, odnosno mestu poslovanja nije registrovalo ogranak, odnosno izdvojeno mesto, koji se registruje u odgovarajućem registru (član 48. stav 2. i član 105. stav 2);

5) svaku promenu registrovanog podatka o sedištu i ogranku, odnosno izdvojenom mestu ne prijavi odgovarajućem registru u roku od sedam dana (član 67. stav 1. tačka 3) i član 107. stav 1. tačka 4));

6) u periodu od dve godine ne čuva svu propisanu dokumentaciju (član 67. stav 1. tačka 17) i član 107. stav 1. tačka 15));

7) korisniku usluge ne omogući podnošenje reklamacije (član 67. stav 1. tačka 19) i član 107. stav 1. tačka 16));

8) delatnost ne obavlja sa pažnjom dobrog privrednika (član 67. stav 1. tačka 21) i član 107. stav 1. tačka 17));

9) postupi suprotno odredbama člana 67. stav 2. ovog zakona;

10) svaku promenu podataka iz člana 57. stav 1. tač. 1), 5), 6) i 7) ovog zakona ne prijavi Registru turizma u roku od sedam dana (član 68. stav 1. tačka 1));

11) postupi suprotno odredbama člana 71. stav 6. ovog zakona;

12) naziv turističkog putovanja sadrži reči iz programa putovanja koje se odnose na fakultativnu uslugu (član 72. stav 6);

13) ne obezbedi izvršenje usluge iz programa turističkog putovanja koja čini svrhu putovanja (član 72. stav 7);

14) putniku ne da informaciju o uslovima i ceni osiguranja (član 75. stav 2. i 109. stav 2);

15) od putnika naplati iznos premije osiguranja uvećan za iznos provizije (član 75. stav 3. i član 109. stav 3);

16) postupi suprotno odredbama člana 78. stav 2. ovog zakona;

17) u programu putovanja posebno ne istakne obaveštenje da za putovanje nije obezbeđena zaštita u pogledu garancija putovanja (član 79. stav 2. i član 86. stav 4);

18) postupi suprotno odredbama člana 82. stav 1. ovog zakona;

19) postupi suprotno odredbama člana 82. stav 2. ovog zakona;

20) za svoje članove, odnosno korisnike, u skladu sa svojim statutom, organizuju putovanje za sopstvene potrebe ili izlet, a u svrhu sticanja dobiti (član 84. stav 1);

21) ne utvrde godišnji plan putovanja i ne dostave ga turističkoj inspekciji, u roku od sedam dana, od dana usvajanja (član 84. stav 2);

22) sa planom putovanja ne dostave turističkoj inspekciji osnivački akt i statut, podatke o broju članova, dokaz o upisu u odgovarajući registar, odnosno evidenciju, kao i akt iz člana 84. stava 4. ovog zakona (član 85. stav 1);

23) u slučaju promene plana putovanja ne dostavi novi plan putovanja turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana usvajanja tog plana (član 85. stav 2);

24) u slučaju promene dokumenata i podataka ne dostavi nova dokumenta i podatke turističkoj inspekciji najkasnije pet dana od dana nastanka promene (član 85. stav 3);

25) postupi suprotno odredbama člana 86. stav 1. ovog zakona;

26) putovanje ne prijavi turističkoj inspekciji, najkasnije pet radnih dana pre otpočinjanja putovanja (član 86. stav 2);

27) ne dostavi program putovanja sa bitnim elementima iz člana 72. stav 1. ovog zakona, kao i spisak putnika sa dokazom o članstvu i dr (član 86. stav 3);

28) postupi suprotno odredbama člana 86. stav 5. ovog zakona;

29) ne vodi evidenciju ugovora i podataka iz ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga prevoza, smeštaja, usluga turističkih profesija i drugih usluga iz programa putovanja (član 87. stav 1);

30) postupi suprotno odredbama člana 87. stav 2. ovog zakona;

31) evidencije ne vode po načelima urednosti i tačnosti, na način koji ne dozvoljava brisanje unetih podataka i kojim se omogućava uvid u podatke po hronološkom redu (član 87. stav 3);

32) je motorno vozilo iz člana 103. ovog zakona starije od pet godina, računajući od dana prve registracije (član 106. stav 1);

33) nema najmanje pet registrovanih motorna vozila B kategorije (član 106. stav 2);

34) se ne evidentira u Registru turizma (član 107. stav 1. tačka 3));

35) postupi suprotno odredbama člana 107. stav 2. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 40.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 80.000 do 200.000 dinara.

Član 128.

Novčanom kaznom od 150.000 do 350.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) prilikom obavljanja delatnosti nije registrovano u odgovarajućem registru (član 47. stav 1. i član 104. stav 1);

2) pruža uslugu turističkog vodiča, turističkog pratioca i lokalnog turističkog vodiča, a nema položen stručni ispit (član 89. stav 1. i član 96. stav 1);

3) turistički vodič ne pruža usluge preko privrednog društva, drugog pravnog lica, preduzetnika i preko udruženja turističkih vodiča, na osnovu ugovora (član 92. stav 2).

Član 129.

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, odnosno jedinici lokalne samouprave ako:

1) program razvoja turizma iz člana 12. stav 1. ovog zakona ne dostavi Ministarstvu na prethodno mišljenje (član 12. stav 2);

2) program, način i uslove polaganja stručnog ispita za lokalnog turističkog vodiča, pre njihovog usvajanja, ne dostavi u Ministarstvu na prethodno mišljenje (član 97. stav 2);

3) postupi suprotno članu 100. st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 130.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) postupi suprotno članu 46. stav 3. ovog zakona;

2) prostor, odnosno mesto poslovanja turističke agencije u kome se obavlja turistička delatnost, ne ispunjava uslove u pogledu uređenja i opremanja (član 50. stav 1);

3) skraćenice DMC i PCO ne koristi pod propisanim uslovima (član 67. stav 1. tačka 20));

4) podaci o garanciji putovanja, odnosno informacije o osiguranim slučajevima i instrumentima obezbeđenja, kao i načinu njihovog aktiviranja nisu posebno istaknuti (član 71. stav 5).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 40.000 dinara.

Član 131.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) na ulazu u sedište vidno istakne poslovno ime i matični broj, a na ulazu u ogranak, odnosno izdvojeno mesto, poslovno ime, sedište, matični broj i naziv ili oznaku ogranka, odnosno izdvojenog mesta (član 67. stav 1. tačka 1) i član 107. stav 1. tačka 1));

2) na ulazu vidno ne istakne oznaku organizatora putovanja sa kategorijom licence, odnosno oznaku posrednika (član 67. stav 1. tačka 2));

3) na ulazu vidno ne istakne radno vreme i ne pridržava ga se u svom poslovanju (član 67. stav 1. tačka 2) i član 107. stav 1. tačka 2));

4) pružalac usluga iz člana 103. ovog zakona na motornom vozilu vidno ne istakne oznaku „rent a car" (član 107. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 6.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 20.000 dinara.

Član 132.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) kao turistički vodič i turistički pratilac pri pružanju usluga nema kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju i ne nosi je na propisan način (član 91. stav 5);

2) kao lokalni turistički vodič pri pružanju usluga nema kod sebe odgovarajuću i važeću legitimaciju, kao i oznaku i ne nosi ih na propisan način (član 101. stav 3);

3) kao predstavnik na turističkoj destinaciji ne zna srpski jezik (član 102. stav 1. tačka 2));

4) postupi suprotno odredbama člana 102. stav 2. ovog zakona.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 133.

TOS, turistička organizacija autonomne pokrajine i turistička organizacija jedinice lokalne samouprave uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ogranak stranog pravnog lica koji obavlja turističku delatnost ili pruža usluge u turizmu uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Turistički vodiči i turistički pratilac koji poseduje legitimaciju bez naznačenog roka važenja je dužan da izvrši njihovu zamenu u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 134.

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani, okončaće se po odredbama propisa koji je bio na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 135.

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se, osim u delu u kome su u suprotnosti sa ovim zakonom, sledeći podzakonski akti:

1) Pravilnik o obrascu službene legitimacije i izgledu značke i odgovarajućoj vrsti odeće, obuće i opreme turističkog inspektora („Službeni glasnik RS", br. 78/09, 14/13 i 81/15 - dr. pravilnik);

2) Pravilnik o bližim uslovima u pogledu prostora i opreme koje mora da ispunjava turistička agencija koja neposredno pruža usluge putniku („Službeni glasnik RS", broj 78/09);

3) Pravilnik o sadržini i načinu isticanja turističke signalizacije („Službeni glasnik RS", br. 22/10 i 102/11);

4) Pravilnik o načinu izrade planskih dokumenata, kao i studije opravdanosti za proglašenje turističkog prostora („Službeni glasnik RS", broj 58/11);

5) Pravilnik o stručnom ispitu za turističkog vodiča i turističkog pratioca („Službeni glasnik RS", broj 102/15);

6) Pravilnik o kategorizaciji turističkih mesta („Službeni glasnik RS", br. 24/12, 31/12 - ispravka i 102/15);

7) Pravilnik o vrsti i uslovima garancije putovanja, načinu aktiviranja i drugim uslovima koje mora da ispuni organizator putovanja u zavisnosti od vrste organizovanog putovanja („Službeni glasnik RS", broj 2/16);

8) Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije ugovora zaključenih sa trećim licima kojima je povereno izvršenje usluga iz programa putovanja i prodatih turističkih putovanja („Službeni glasnik RS", broj 4/16);

9) Pravilnik o sadržini zahteva za izdavanje licence i uslovima i načinu izdavanja svečane forme licence za organizovanje i realizovanje turističkih putovanja u zemlji i inostranstvu („Službeni glasnik RS", br. 55/12 i 4/16);

10) Pravilnik o obliku i sadržini uverenja i legitimacije turističkog vodiča i turističkog pratioca, kao i o načinu i uslovima izdavanja i rokovima važenja („Službeni glasnik RS", broj 56/16);

11) Pravilnik o bližim uslovima i načinu uplate sredstava od prodatog turističkog putovanja, načinu uređivanja međusobnih odnosa organizatora putovanja i posrednika, kao i odnos organizatora putovanja i posrednika prema putniku („Službeni glasnik RS”, broj 91/16);

12) Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja kreditnih sredstava za podsticanje kvaliteta turističke ponude („Službeni glasnik RS”, broj 22/16);

13) Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja turističkog prometa domaćih turista na teritoriji Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 119/17);

14) Uredba o uslovima i načinu dodele i korišćenja sredstava za podsticanje unapređenja organizovanog turističkog prometa stranih turista na teritoriji Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 13/18).

Pravilnik o stručnom ispitu za turističkog vodiča i turističkog pratioca („Službeni glasnik RS”, broj 102/15) u delu odredaba čl. 26-28. koje se odnose na takse za polaganje stručnog ispita, izdavanje uverenja i legitimacije primenjivaće se do dana stupanja na snagu zakona kojim će se urediti navedena pitanja.

Član 136.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 137.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o turizmu („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 99/11 - dr. zakon, 93/12, 84/15 i 83/18 - dr. zakon) osim odredaba čl. 72-79. koje prestaju da važe 1. jula 2019. godine.

Član 138.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Ovaj tekst je preuzet iz pravne baze programskog paketa Propis Soft